

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความคิดเกี่ยวกับอวกาศยาน

การที่จะให้ความคิดเกี่ยวกับอวกาศยานลดน้อยลงก็ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศในการลงโทษผู้กระทำความผิด ประเทศที่ผู้กระทำความผิดปรากฏตัวจะมีบทบาทอันสำคัญยิ่งในการที่จะดำเนินการฟ้องร้องนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ แม้ว่าความผิดจะไม่ได้เกิดขึ้น หรือเกี่ยวข้องในประเทศนั้นก็ตาม ทั้งนี้ก็โดยอาศัยหลักที่ว่าความผิดเกี่ยวกับอวกาศยาน เป็นภัยอันตรายต่อมนุษยชาติอย่างร้ายแรงทั้งในขณะที่อวกาศยานกำลังบินอยู่หรือจอดอยู่ในพื้นดิน ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 และลักษณะของความผิดประเภทนี้ทำให้รัฐต่าง ๆ ที่พบตัวผู้กระทำความผิดมีอำนาจศาลที่จะพิจารณาพิพากษาผู้กระทำความผิดได้โดยอาศัยหลักเขตอำนาจสากล (universal jurisdiction) ซึ่งได้กล่าวรายละเอียดว่าด้วยหลักเขตอำนาจศาลมาแล้วในบทที่ 3 แต่ในบางกรณีที่มีรัฐอื่นอ้างว่ามีความเสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับอวกาศยานและประสงค์จะลงโทษผู้กระทำความผิดในรัฐนั้นโดยร้องขอไปยังรัฐที่ผู้กระทำความผิดปรากฏตัวอยู่ให้ทำการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปลงโทษในรัฐที่ร้องขอ กรณีเช่นนี้ก็คือปัญหาในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีความผิดเกี่ยวกับอวกาศยาน การส่งผู้ร้ายข้ามแดนของรัฐต่าง ๆ ทำได้โดยอาศัยหลักการอย่างไรจะได้ศึกษารายละเอียดในส่วนของบทที่ 4 นี้ และโดยทั่วไปแล้วในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะไม่ทำการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่ร้องขอในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้อ้างว่า ได้กระทำความผิดในทางการเมือง จึงเกิดปัญหาตามมาว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับอวกาศยานนั้นจะพิจารณาว่าเป็นการกระทำความผิดในทางการเมืองหรือไม่ โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้มีการจี้อวกาศยานกันแพร่หลาย และผู้กระทำความผิดก็อ้างว่าได้กระทำความผิดในทางการเมือง แต่โดยแท้จริงแล้วการกระทำความผิดนั้นมีเจตนาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวรวมอยู่ด้วย จึงก่อให้เกิดปัญหาต่อรัฐที่ผู้กระทำความผิดปรากฏตัวอยู่จะพิจารณาเป็นประการใด เพราะที่^{นี้}เป็นความผิดในทางการเมืองแล้วจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐที่ร้องขอ ปัญหาเหล่านี้จะได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์

ในส่วนของบทนี้ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพิจารณาของรัฐผู้รับคำขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนว่าสมควรจะส่งหรือไม่อย่างไร

1. การส่งผู้ร้ายข้ามแดน (extradition) โดยหลักทั่วไปตามกฎหมายระหว่างประเทศแล้วอำนาจในการฟ้องคดีเพื่อนำผู้กระทำความผิดมาพิจารณาคดีพิพากษาลงโทษของรัฐย่อมสิ้นสุดลงตามเส้นเขตแดนของรัฐนั้น แต่ถ้าผู้กระทำความผิดหลบหนีไปนอกอาณาเขตของรัฐนั้นแล้ว รัฐนั้นก็ไม่มีอำนาจฟ้องร้องผู้กระทำความผิดได้นอกจากจะหาวิธีการที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาปรากฏตัวต่อหน้าศาลของรัฐนั้น ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดหลบหนีไปยังรัฐอื่นและรัฐที่เกิดการกระทำความผิดต้องการที่จะดำเนินคดีกับผู้ต้องหาต่อไปก็ต้องขอความช่วยเหลือจากรัฐที่ผู้กระทำความผิดหลบหนีไปขอพักอาศัยอยู่ให้ทำการส่งตัวผู้หนีกลับคืนมา กระบวนการในการที่จะส่งตัวผู้ต้องหาที่ได้กระทำความผิดในทางอาญากลับคืนมายังรัฐที่เกิดการกระทำความผิดนี้เรียกว่า "การส่งผู้ร้ายข้ามแดน" (Extradition) การส่งผู้ร้ายข้ามแดนนี้อาจร้องขอให้ดำเนินการได้ก่อนที่ศาลของรัฐนั้นจะได้ดำเนินการพิจารณาลงโทษผู้กระทำความผิด วิธีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนี้เป็นรูปแบบของความร่วมมือและช่วยเหลือกันระหว่างประเทศในการที่จะให้ผู้กระทำความผิดกลับมารับโทษในรัฐที่เกิดการกระทำความผิด¹

โดยปกติรัฐหนึ่งจะไม่ละเมิดอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดนของรัฐอื่น กรณีที่มีนักโทษหรือผู้กระทำความผิดทางอาญาได้หลบหนีจากเขตอำนาจศาลของรัฐที่ได้กระทำความผิดไปยังรัฐอื่นเพื่อไม่ให้ต้องถูกลงโทษ Lord Russell ซึ่งเป็นประธานศาล Queen's Bench ในประเทศอังกฤษได้กล่าวถึงการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไว้ในคดี Arton (No.1), (1896) 1 Q.B. 108 หน้า 111 กล่าวว่า "กฎหมายว่าด้วย

¹ Hans Schultz "The Classic Law of Extradition and Contemporary Needs", Bassiouni & Nanda A Treatise on International Criminal Law Vol. 2, p. 309.

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นต้องการให้ผู้กระทำความผิดในทางอาญาถูกลงโทษและหลักนี้ก็
เป็นส่วนหนึ่งในการที่รัฐต่างได้ร่วมมือกันปฏิบัติต่อกันในการที่จะนำตัวผู้กระทำความผิด
ในทางอาญากลับมาลงโทษในรัฐที่เกิดการกระทำความผิด¹

การที่จะให้คำจำกัดความคำว่า การส่งผู้ร้ายข้ามแดนคืออะไรนั้นได้มีนักกฎหมาย
หลายท่านได้ให้ความหมายดังนี้

"การส่งผู้ร้ายข้ามแดน คือการส่งมอบตัวผู้ต้องหาหรือผู้ซึ่งต้องคำพิพากษา
ให้ลงโทษแล้วไปยังรัฐซึ่งผู้นั้นต้องหาว่าได้กระทำความผิดอาญา หรือถูกพิพากษาให้
ลงโทษทางอาญาแล้วในดินแดนของรัฐที่ขอให้ส่งตัว โดยรัฐซึ่งบุคคลผู้นั้นปรากฏตัวอยู่"²

"การส่งผู้ร้ายข้ามแดน คือการส่งคืนบุคคลผู้ซึ่งได้กระทำความผิดทางอาญาใน
ประเทศหนึ่ง โดยผู้มีอำนาจในอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งผู้กระทำความผิดได้หลบหนีไปอาศัย
อยู่ โดยส่งไปยังประเทศที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำลง"³

"การส่งผู้ร้ายข้ามแดน (extradition) หมายถึง การที่รัฐหนึ่งยินยอมส่ง
ตัวบุคคลที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา หรือบุคคลที่ถูกศาลพิพากษาว่าได้กระทำความผิดอาญา
ให้แก่อีกรัฐหนึ่งที่ร้องขอ ซึ่งเป็นรัฐที่มีอำนาจฟ้องและพิจารณาคดีพิพากษาความผิดของบุคคล
ดังกล่าว"⁴

¹ D.W. Greig. International Law (London Butterworths 1970), p. 322.

² ประจวบ ประพันธ์ เนติวิจิตร, "กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล และคดีอาญา ตอนที่ 2 แผนกคดีอาญา (พ.ศ. 2521), หน้า 75.

³ John Burke, Osborn's Concise Law Dictionary sixth edition (London, Sweet and Maxwell 1976), p. 141.

⁴ จุลสิงห์ วสันตสิงห์, "คดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน," อัยการนิเทศ เล่ม 43 ฉบับที่ 1 (2524), หน้า 69.

ที่มาของหลักกฎหมายการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เกิดจากความร่วมมือของรัฐต่าง ๆ ในการที่จะป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดอาญาหลัก เลี่ยงการลงโทษโดยหลบหนี เข้าไปในรัฐอื่น ๆ ได้ร่วมมือกันส่งบุคคลที่กระทำความผิดอาญาที่หลบหนีคืนไปยังรัฐที่เกิดการกระทำความผิด เพื่อให้มีการลงโทษบุคคลนั้น ด้วยเหตุนี้แต่ละรัฐอาจทำสนธิสัญญาแลกเปลี่ยนผู้ร้ายข้ามแดน กันและอาจจะออกกฎหมายภายในถึงรายละเอียดวิธีการที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่รัฐอื่น กฎหมายผู้ร้ายข้ามแดนจึง เป็นกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษคือ เป็นทั้งกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายภายใน เป็นกฎหมายสารบัญญัติและวิธีบัญญัติ

ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนของประเทศต่าง ๆ นั้นยึดถือและปฏิบัติตามสนธิสัญญา ที่มีอยู่ระหว่างกันหรือมีกฎหมายภายในบัญญัติไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรงหรือเกิดจาก ธรรมเนียมการปฏิบัติตอบแทนซึ่งกันและกัน ดังนั้น เมื่อมีปัญหาเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เกิดขึ้นต้องพิจารณาในขั้นแรกก่อนว่าประเทศทั้งสองมีสนธิสัญญาต่อกันในเรื่องนี้ไว้หรือไม่ และกฎหมายภายในประเทศที่ถูกขอให้ส่งผู้ร้ายมีกฎหมายบัญญัติไว้อย่างไร และในการ ส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นครบหลักเกณฑ์ทั่วไปของการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้หรือไม่ประเทศ เบลเยียม¹ นับเป็นประเทศแรกในโลกซึ่งบัญญัติกฎหมายภายในเกี่ยวกับการส่งผู้ร้าย ข้ามแดนในปี ค.ศ. 1833 ต่อจากนั้นประเทศอังกฤษ² ก็บัญญัติกฎหมายภายในเกี่ยวกับ เรื่องนี้ขึ้นในปี ค.ศ. 1870 ซึ่งเป็นผลให้ประเทศอังกฤษเข้าทำสนธิสัญญากับประเทศ ต่าง ๆ เกือบทั่วโลกเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

สำหรับประเทศไทย ได้มองเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการส่งผู้ร้าย ข้ามแดนเช่นเดียวกับประเทศต่าง ๆ โดยพิจารณาจากการที่ประเทศไทยได้ตราพระราช-

¹ Belgium's Extradition Law, Oct. 1, 1833 Art. 5, and of Mar. 15, 1874, Art. 6.

² Great Britain, Extradition Act 1870, 33 & 34 Vict. ch. 52, § 2 al. 1.

บัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 ขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว นอกจากนั้นประเทศไทยยังได้ทำสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศต่าง ๆ คือ

1. สัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ 4 มีนาคม ร.ศ. 129 (ค.ศ. 1911)
2. สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2465
3. อนุสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเบลเยียม เมื่อวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2479
4. สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2519
5. สนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศฟิลิปปินส์ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2524

ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่ร้องขอมานั้นรัฐต่าง ๆ ที่รับค่าขอก็มียุทธศาสตร์ทั่วไปซึ่งเป็นเงื่อนไขในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนแบ่งได้ดังนี้¹

1. เงื่อนไขของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (The Conditions of Extradition)
2. วิธีการของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (The Procedure of Extradition)
3. สิทธิของบุคคลผู้ถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดน (The Rights of the Requested Person)
4. อิทธิพลของวิธีการสมัยใหม่ของความร่วมมือกันระหว่างประเทศในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (Influence of Modern Methods of Interstate Collaboration in Extradition)

---

¹ Hans Schultz "The Classic Law of Extradition and Contemporary Needs", Bassiouni & Nanda, op.cit, p. 311-326.

1.1 เงื่อนไขของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (The Condition of Extradition)

เงื่อนไขของการส่งผู้ร้ายข้ามแดนมีดังต่อไปนี้

1.1.1 หลักปฏิบัติต่างตอบแทน (The Principle of Reciprocity)

วิธีปฏิบัติต่างตอบแทนหรือหลักถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันระหว่างประเทศเป็นเงื่อนไขทั่วไปในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งถือปฏิบัติในหลายประเทศ เช่น ประเทศอาร์เจนตินา¹ เยอรมันนี² ไอร์แลนด์³ อิสราเอล⁴ ญี่ปุ่น⁵ ลักซมบอร์ก⁶ เปรู⁷ และประเทศสเปน⁸ และเมื่อไม่นานมานี้ก็มีคำพิพากษาของประเทศเยอรมันนี และประเทศสวิสเซอร์แลนด์⁹ ให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนโดยใช้หลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน แต่กว่าจะได้มี

¹ Extradition Law of Argentine, Art, 1 (Aug. 25, 1855).

² Extradition Law of Germany § 4 (Dec. 23, 1929).

³ Extradition Law of Ireland § 8, a. 1.1 (July 19, 1965).

⁴ Extradition Law of Israel § 2, ch. 1 (1954).

⁵ Extradition Law of Japan, Art. 3 a 1.1 (July 21, 1953).

⁶ Extradition Law of Luxemburg, Art. 1 (Mar. 13, 1870).

⁷ Extradition Law of Peru, Art. 1 (Oct. 23, 1888).

⁸ Extradition Law of Spain, Art. 2 a 1.1.

⁹ Germany Bundesgerichtshof on Jan. 29. 1965, BGHStr 20
156 : Switzerland Bundesgericht on Jan. 24, 1962, re Ktir, Sept.
28, 1966 , BGE 92 (1966) I 387.

คำพิพากษาของศาลสูงก็ต้องต่อสู้คดี เป็นเวลานาน แต่ก็มีบางประเทศที่ไม่ใช่หลักนี้ เช่น บราซิล¹ เดนมาร์ก² สวีเดน³ และประเทศอิตาลี⁴ แต่อย่างไรก็ตามถ้าระหว่างสองรัฐไม่มีสัญญาที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่กันแล้ว ก็จะต้องพิจารณาถึงหลัก reciprocity⁵

1.1.2 ความผิดที่สามารถส่งข้ามแดนได้ (extraditable offenses) หลักในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นจะต้องเป็นความผิดที่ร้ายแรง (serious offenses) ถ้าเป็นความผิดเล็ก ๆ น้อย (petty offenses) จะไม่นิยมส่งผู้ร้ายข้ามแดน หลักนี้ทำให้เกิดผลดังนี้

1.1.2.1 ในอนุสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะต้องระบุความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

¹ Extradition Law of Brazil, (Apr. 28, 1938).

² Extradition Law of Denmark, (June 9, 1967).

³ Extradition Law of Sweden, (Dec. 6, 1957).

⁴ Italian Penal Code (1930).

⁵ Extradition Treaty Switzerland, Great Britain, Art. I (Nov. 26, 1880).

1.1.2.2 จะต้องกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำไว้ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งโดยปกติแล้วในสนธิสัญญาจะกำหนดโทษจำคุกไว้ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี¹

1.1.3 หลักความผิดอาญาของทั้งสองประเทศ (the principle of double criminality) หลักนี้เป็นหลักที่ใช้กันมากที่สุด² การส่งผู้ร้ายข้ามแดน ย่อมกระทำได้ ถ้าการกระทำนั้น เป็นความผิดต่อกฎหมายของทั้งสองประเทศคือประเทศผู้ร้องขอและประเทศผู้รับคำขอ

1.1.4 ข้อจำกัดในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (restriction on extradition) การส่งผู้ร้ายข้ามแดนอาจมีข้อจำกัดโดย

1.1.4.1 จำกัดโดยลักษณะของความผิด การกระทำความผิด (restrictions by the nature of the offense) การส่งผู้ร้ายข้ามแดน ย่อมกระทำไม่ได้ถ้าผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดดังต่อไปนี้

---

¹ European Convention on Extradition, art. 2 a 1.1. The Benelux Extradition Treaty of June 27, 1962, art 2 a 1.1., lets a maximum penalty of six months suffice.

² ในปัจจุบันนี้มีอนุสัญญาหลายฉบับได้นำหลักนี้มาใช้ เช่น

- Codigo Bustamonte of Feb. 13, 1928 art. 353
- European Convention on Extradition, art. 2 a 1.1.
- Benelux Extradition Treaty, art. 2 a 1.1
- Extradition laws, as the Swiss law of Jan. 22. 1892 art. 1. a 1.1.

1. ความผิดทางการเมือง (political offenses)
2. ความผิดเกี่ยวกับการทหาร (military offenses) ¹
3. ความผิดเกี่ยวกับการภาษีและเศรษฐกิจ (fiscal and economic offenses) ²

1.1.4.2 จำกัดโดยสถานที่ที่ได้กระทำความผิด (restriction by place of commission) กฎหมายจารีตประเพณีในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไม่แน่นอน บางรัฐไม่ยอมส่งผู้ร้ายข้ามแดน ถ้าผู้กระทำความผิดได้กระทำในดินแดนของรัฐที่ร้องขอ และปล่อยให้เวลาผ่านไปเป็นเวลานาน โดยไม่มีการดำเนินคดีจากรัฐผู้ร้องขอ ³

1.1.4.3 ข้อจำกัดซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของบุคคลผู้ถูกร้องขอ (restriction based on the nature of the requested person) โดยปกติแล้วรัฐจะไม่ส่งคนที่มีสัญชาติของรัฐนั้นไปให้รัฐอื่นลงโทษ เพราะว่าเป็นหลักป้องกันคนในสัญชาติตนและอีกประการหนึ่ง ก็จะไม่ได้รับความเป็นธรรมในการพิจารณาคดี

1.1.4.4 จำกัดโดยลักษณะของการลงโทษ (restriction based on the nature of the penalty) ซึ่งจะไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปให้ ถ้าปรากฏว่าความผิดนั้นมีโทษถึงประหารชีวิตในกฎหมายของรัฐที่ร้องขอ หรือเป็นโทษที่มีการเขียนตัดกักขัง ตลอดจนฆ่าให้ถึงแก่ชีวิต

¹European Convention on Extradition. art. 4.

²The Swiss Extradition Law, art. 11 a 1.2.

³German Extradition Law of 1929 § 4 n.3.

1.1.4.5 จำกัดโดยลักษณะของการพิจารณาคดี (restriction for reasons of procedure) ปฏิเสธที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดน ถ้าเห็นว่าผู้กระทำความผิดจะพิจารณาโดยศาลพิเศษ (special tribunal) ¹ เพราะเกรงว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรมในการพิจารณา และอาจจะไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดน ตามหลัก ne bis in idem ² หรือถูกพิจารณาในความผิดฐานอื่น

1.2 วิธีการของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (The procedure of extradition) ³ ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นจะต้องมีวิธีการตามที่แต่ละรัฐได้กำหนดขึ้น อาจโดยวิธีการทางการทูต หรือ การส่งเอกสารจากกระทรวงของรัฐหนึ่งไปยังรัฐหนึ่ง โดยตรง ส่วนตัวผู้กระทำความผิดอาจจะยินยอมให้ส่งได้วิธีการในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน มีดังนี้

1.2.1 การร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน (The transmission of requests for extradition) ทำได้โดยวิธีการทูตโดยไม่ต้องคำนึงว่าจะมีความไม่สะดวกประการใดแต่ในปัจจุบันนี้การส่งผู้ร้ายข้ามแดนไม่ว่าจะเป็นกฎหมายการส่งผู้ร้ายข้ามแดน หรือ สนธิสัญญาที่ทำขึ้นใหม่ได้มีการกำหนดให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนกระทำโดยการส่งเอกสารจากกระทรวงยุติธรรมไปยังอีกรัฐหนึ่งโดยตรง ⁴

---

¹This restriction was first introduced by the Swiss Extradition Law of 1892, art 9.

²Bassiouni and Ved P. Nanda "The general Framework of extradition and asylum" A Treatise on International Criminal Law Vol 2 (Charles C. Thomas. Publisher Springfield Illinois U.S.A.) P. 320.

³Ibid P. 322.

⁴Extradition Law of the Netherlands of 1967, art. 18 a 1.2 ; European Convention on Extradition, art. 12 a 1.1.

1.2.2 ความยินยอมของบุคคลที่ถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดน (consent of the fugitive to extradition) ขั้นตอนในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนอาจทำให้สั้นลงได้โดยความยินยอมของบุคคลที่จะถูกล่งข้ามแดน ¹

1.2.3 การตรวจสอบและพิสูจน์ความผิด (examination of proof) ในการตรวจสอบสำหรับรัฐผู้รับคำขอนั้นจะต้องตรวจสอบถึงลักษณะความผิด อัตราโทษ การจับกุมและการประกันถ้า เห็นว่าบุคคลที่ถูกขอให้ส่ง เข้าลักษณะครบตาม เงื่อนไขตามคำร้องขอ ก็จะส่งผู้ร้ายข้ามแดน ให้โดยไม่ต้องพิสูจน์มากกว่านี้ ²

ในประเทศที่ใช้ระบบ Common Law จะยอมส่งผู้ร้ายข้ามแดน ให้ถ้ารัฐที่ร้องขอได้นำพยานหลักฐานตามที่กฎหมายของรัฐที่ร้องขอ กำหนดให้ส่งมาให้รัฐที่รับคำขอและความผิดตามที่กล่าวหา นั้นได้กระทำในรัฐที่ร้องขอ ³

1.3 สิทธิของบุคคลผู้ถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดน (The rights of the requested person) ⁴

1.3.1 ข้อสังเกตทั่วไป การส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นการเกี่ยวข้องกันระหว่างสองรัฐ เท่านั้น และ รัฐ เป็นผู้ที่มีอำนาจดำเนินการ ส่วนการพิจารณาความผิดขึ้นอยู่กับศาลในปัจจุบันนี้ผู้ที่ถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนไม่มีหลักประกันว่าจะได้รับการปฏิบัติตามหลักการสิทธิมนุษยชน

1.3.2 สิทธิมนุษยชนและวิธีการในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นจะต้องคำนึงถึงสิทธิต่าง ๆ ของบุคคลที่จะได้รับ เช่น สิทธิในการต่อสู้

¹ French Extradition Law of 1927, art. 15.

² Extradition Laws of Belgium of 1874 art. 3.

³ Great Britain, Extradition Act. 1870 § 10 a 1.1.

⁴ Bassiouni and Nanda, A Treatise on International Criminal Law Vol 2 P. 323.

ทางศาล สิทธิในการตรวจสอบว่า การจับกุมชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และสิทธิในการที่จะไม่เห็นด้วยกับการให้ส่งข้ามแดนจากรัฐที่ร้องขอ ถ้าหากมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้ว ผู้ถูกขอให้ส่งข้ามแดนมีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามรัฐผู้ร้องขอจะต้องคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนว่าควรจะขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้หรือไม่

1.4 อิทธิพลของวิธีการสมัยใหม่ของความร่วมมือกันระหว่างประเทศในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เมื่อไม่นานมานี้ได้เกิดการพัฒนาคือความร่วมมือกันระหว่างประเทศเกี่ยวกับคดีอาญาขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมถึงการส่งผู้กระทำความผิดจากรัฐหนึ่งไปให้อีกรัฐหนึ่งลงโทษ

วิธีการที่จะให้คนต่างชาติได้รับโทษในการกระทำความผิดทางอาญาก็โดยวิธีการให้ความร่วมมือในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ถ้าหากว่ารัฐที่ร้องขอนั้น เป็นรัฐที่เกิดการกระทำความผิดและก็เป็นรัฐที่มีพยานหลักฐานดีที่สุดใน และเป็นรัฐที่เหมาะสมที่สุดในการที่จะลงโทษผู้กระทำความผิด

เป็นไปได้ว่าในอนาคตจะมีการร่วมมือกันระหว่างประเทศพัฒนาขึ้นไปอีก ในการที่จะนำผู้กระทำความผิดกลับมอลงโทษในรัฐที่เกิดการกระทำความผิด ตัวอย่างเช่น รัฐหนึ่งให้การสนับสนุนในการที่จะส่งจำเลยไปให้อีกรัฐหนึ่ง ซึ่งเป็นสถานที่เกิดการกระทำความผิด และรัฐนั้นได้ดำเนินการที่จะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษตามกฎหมาย

2. การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน การกระทำความผิดบนอากาศยานนั้น เป็นอันตรายต่อชีวิตของผู้โดยสารเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องร่วมมือกันระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามอาชญากรรมให้ลดน้อยลง เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษ เมื่อทราบถึงลักษณะของการกระทำว่าการกระทำ เช่นใดจึงจะถือว่าเป็นความผิดที่กระทำบนอากาศยานและรัฐใดจะเป็นผู้มีเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำความผิดนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือจำจะต้องนำตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษในรัฐที่มีเขตอำนาจศาล แต่เนื่องจากในปัจจุบันนี้ การคมนาคมติดต่อระหว่างประเทศเจริญก้าวหน้าและทันสมัยขึ้นทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และเดินทางจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ทำได้รวดเร็ว สะดวกโดยเฉพะการเดินทางโดยสารการบินระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นช่องทางให้ผู้กระทำความผิดในประเทศ

หนึ่งหลบหนีไปยังอีกประเทศหนึ่งได้ง่าย เช่น ผู้ร้ายจี้อากาศยานจากประเทศไทยไปลงที่ประเทศญี่ปุ่น ผู้ก่อการร้ายก็ขอลี้ภัยอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น เช่นนี้ ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศและตามอนุสัญญาเกี่ยวกับการกระทำความผิดบนอากาศยานจะเห็นว่า มีหลายประเทศที่สามารถพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้ จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกว่ารัฐที่ถือว่าคนมีอำนาจพิพากษาคดี จะมีอำนาจเรียกร้องให้รัฐที่ควบคุมตัวผู้ก่อการร้ายเอาไว้มอบตัวให้แก่ตนได้หรือไม่ ถ้าได้จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขประการใด ปัญหานี้ก็คือปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนกรณีกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็น เอกสิทธิของประเทศที่ถูกร้องขอให้ส่งตัวโดยถือ เป็นดุลยพินิจของประเทศนั้น ๆ ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนประเทศต่าง ๆ ก็มีวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไป และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาก็แตกต่างกันไป โดยเฉพาะในคดีที่ผู้กระทำความผิดอาจเกิดผลในทางการเมืองประเทศต่าง ๆ ก็ให้ความหมายความผิดในทางการเมืองแตกต่างกันไป จะยกตัวอย่างการจี้เครื่องบินที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2527 เพื่อให้เห็นชัดเจนถึงลักษณะของการกระทำความผิดที่ผู้กระทำความผิดได้อ้างว่าทำผิดในทางการเมือง และมีลักษณะการกระทำที่โหดร้ายทารุณต่อมนุษยชาติเป็นอย่างมาก

เหตุการณ์การจี้เครื่องบินครั้งนี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2527 ผู้ก่อการร้าย 4 คน ซึ่งเป็นชาวมุสลิมชื่อหะห์ หัรรุนแรงได้กระทำการจี้เครื่องบินของสายการบินคูเวต เครื่องบินลำนี้บรรทุกผู้โดยสารและลูกเรือ รวม 161 คน โดยได้ออกเดินทางจากคูเวต แวะดูไบ นครหลวงสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และมุ่งหน้าไปยังการาจประเทศปากีสถาน อันเป็นจุดหมายปลายทาง สลัดอากาศทั้ง 4 คน ซึ่งมีปืนพกและระเบิดมือเป็นอาวุธ ได้บังคับให้กัปตันบินไปลงที่สนามบินเมห์ราบัด ในกรุงเดหะรานประเทศอิหร่าน และเรียกร้องให้ประเทศคูเวตปล่อยตัวนักโทษ 17 คน ที่ติดคุกอยู่ในคูเวต ฐานขับรถบรรทุกฝ่าเข้าไปถล่มสถานทูตสหรัฐและฝรั่งเศส เมื่อเดือน ธันวาคม 2526 ศาลแห่งคูเวตได้พิพากษาลงโทษตัดสินประหารชีวิต 3 คน จำคุกตลอดชีวิต 7 คน จำคุก 15 ปี 4 คน จำคุก 10 ปี 1 คน และจำคุก 5 ปี 2 คน นักโทษทั้ง 17 คน ที่ติดคุกอยู่ในคูเวตเป็นสมาชิกพรรค อัลดาตาวา ซึ่งเป็นพวกอิรักหัรรุนแรง ที่แยกตัวออกมาจากขบวนการ อิสลามิกจิสต์ พรรคอัลดาตาวานี้มีความสนิทสนมและเป็นเพื่อนกับ มุสลิมชื่อหะห์ การที่คูเวตกล้าตัดสินใจประหารชีวิตนักโทษ

๑ คน ทำให้การ เมืองระหว่างประเทศต่างคาดคะเนว่าจะต้องมีการโต้ตอบจากกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่เป็นพวกเดียวกันกับพวกนักโทษ และเมื่อได้โอกาสผู้ก่อการร้ายก็ปฏิบัติการจี้เครื่องบินคูเวต และเรียกร้องให้ปล่อยตัวนักโทษดังกล่าว ทางด้านรัฐบาลคูเวตยืนยันไม่ยอมปฏิบัติตามคำเรียกร้องของผู้ก่อการร้าย และได้ขอให้รัฐบาลอิหร่านจัดการกับสลัดอากาศอย่างเด็ดขาด เพื่อความปลอดภัยในชีวิตของตัวประกัน

เมื่อสลัดอากาศได้รับการปฏิเสธจึงสังหารชีวิตตัวประกันที่เป็นชาวอเมริกัน 2 คน และได้ปล่อยผู้โดยสารชาวปากีสถานเป็นอิสระ รัฐบาลอิหร่านได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการที่จะแก้ปัญหาโดยการเจรจาให้สลัดอากาศปล่อยตัวประกันทั้งหมด แต่ไม่เป็นผล ดังนั้นรัฐบาลอิหร่านจึงตัดสินใจเด็ดขาดใช้กำลังทหาร เข้ายึดเครื่องบินลำนั้น เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2527 และทำได้เป็นผลสำเร็จ สามารถช่วยเหลือตัวประกันที่เหลืออยู่ได้โดยปลอดภัย

การจี้เครื่องบินโดยสารของสายการบินคูเวตครั้งนี้ ได้พลิกโฉมหน้าของประวัติการณ์การจี้เครื่องบินให้กลายเป็นสิ่งที่น่ากลัวต่อคนทั่วโลก เมื่อสลัดอากาศสังหารตัวประกันอย่างโหดเหี้ยม เมื่อข้อเรียกร้องของตนไม่ได้รับการตอบสนอง หรือเอาใจใส่จากรัฐบาลคูเวต ซึ่งแต่ไหนแต่ไรมา เหตุการณ์จี้เครื่องบินเอาคนโดยสารและลูกเรือเป็นตัวประกัน มักจะไม่มี ความโหดเหี้ยม เกิดขึ้นมากนัก และปรากฏว่า ในหลายกรณีสลัดอากาศเป็นฝ่ายเสียเปรียบ หล้าถูกหน่วยก๊าดตายขึ้นไปสังหารหรือจับกุมได้โดยที่ผู้โดยสารหรือลูกเรือไม่ได้รับอันตรายหรือถูกทำร้าย เหมือนดังที่สลัดอากาศชูเอาไว้¹

ตามตัวอย่างลักษณะของการกระทำคามผิดที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ชัดเจนว่าการกระทำคามผิดบนอากาศยานนั้น ได้เกี่ยวพันถึงหลายประเทศและเป็นภัยอันตรายที่ใหญ่หลวงมาก ถ้าไม่สามารถลงโทษผู้กระทำคามผิดได้ ก็จะทำให้มหาชนเกรงกลัวต่อการใช้บริการคมนาคมทางอากาศ เนื่องจากผลของการกระทำได้กระทบต่อหลายประเทศ ดังนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนให้กับประเทศที่ร้องขอมา และมีเขตอำนาจได้ ปัญหาเหล่านี้ก็คือปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

¹ สรุปรูปข่าว สุดสัปดาห์ มติชน ฉบับพิเศษประจำวันอาทิตย์ที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2527 ปีที่ 7 ฉบับที่ 2479 (5/224) หน้า 46-47.

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดเกี่ยวกับอากาศยานนั้น รัฐผู้รับคำขอจะต้องพิจารณาว่ามีอนุสัญญาใดบัญญัติไว้หรือไม่ และรัฐนั้น เป็นภาคีในอนุสัญญาฉบับนั้นหรือไม่ หรือมีข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือมีหลักถ้อยปฏิบัติต่อกันหรือไม่ ที่อนุญาตให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดฐานนี้ ในปัจจุบันนี้มีอนุสัญญาในความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน 3 ฉบับ¹ คือ อนุสัญญากรุงโตเกียว ค.ศ. 1963 อนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. 1970 และอนุสัญญากรุงมอนทรีล ค.ศ. 1971 ในอนุสัญญาทั้ง 3 ฉบับนี้ได้บัญญัติให้รัฐที่เป็นภาคีมีพันธกรณีที่จะต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่ร้องขอและรัฐที่ร้องขอก็ต้องเป็นภาคีด้วย

3 การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในอนุสัญญากรุงโตเกียว ค.ศ. 1963 ในอนุสัญญากรุงโตเกียว 1963 ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไว้ในข้อ 13 (2), ข้อ 14, ข้อ 15 และข้อ 16²

ข้อ 13 (2) เมื่อเป็นที่พอใจว่าพฤติการณ์มีเหตุผลสมควร รัฐภาคีอาจควบคุมตัวหรือดำเนินมาตรการอื่นใด เพื่อประกันว่าบุคคลใด ๆ ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำการดังที่ระบุไว้ในข้อ 11 วรรค 1 และบุคคลใด ๆ ซึ่งรัฐภาคีได้รับตัวไว้แล้วยังปรากฏตัวอยู่ การควบคุมตัวและมาตรการอื่นใดนั้นให้ เป็นไปดังที่บัญญัติไว้ในกฎหมายของรัฐนั้น แต่อาจดำเนินต่อไปได้เป็นเวลาเท่าที่จำเป็นตามสมควร เพื่อสามารถฟ้องคดีอาญาหรือส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

ข้อนี้ เป็นการบัญญัติกฎหมาย เพื่อที่มุ่งประสงค์ที่จะลงโทษการกระทำความผิดฐานนี้ในรัฐคู่สัญญา กล่าวคือ

ในกรณีผู้กระทำความผิดบนอากาศยานได้กระทำในรัฐภาคี รัฐหนึ่งรัฐใดผู้ควบคุมตัว อาจดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายของรัฐนั้น เท่าที่จำเป็นตามสมควร เพื่อให้สามารถฟ้องคดีอาญาหรือพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่ร้องขอ

¹ อนุสัญญาในความผิดเกี่ยวกับอากาศยานทั้ง 3 ฉบับ อ้างแล้วในบทที่ 1

² Nancy Douglas Joyner " Appendix D. Tokyo Convention 1963 " Aerial Hijacking as an Knternational Crime (Oceana Publications, Inc-Dobbs Ferry New York A.W. Sijthoff-Leidon 1974) PP. 289-290.

ข้อ 14 (1) เมื่อบุคคลใดได้ถูกนำตัวส่งตาม ข้อ 8 วรรค 1 หรือถูกส่งตัวตาม ข้อ 9 วรรค 1 หรือได้ส่งหลังจากกระทำการดังที่ระบุไว้ใน ข้อที่ 11 วรรค 1 และเมื่อบุคคลเช่นว่านั้นไม่อาจหรือ ไม่ปรารถนาจะเดินทางต่อไป และรัฐที่อากาศยานลงสู่พื้นดิน ปฏิเสธที่จะยอมรับตัวบุคคลนั้นไว้ รัฐนั้นอาจส่งตัวบุคคลนั้นคืนไปยังอาณาเขตของรัฐที่บุคคลนั้น เป็นคนชาติ หรือ เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวร หรือย้ายอาณาเขตของรัฐที่บุคคลนั้น เริ่มออกเดินทาง โดยทางอากาศก็ได้ หากบุคคลผู้นั้นมิใช่คนชาติหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรของรัฐนั้น

(2) การนำตัวผู้โดยสารส่ง การควบคุมตัวหรือมาตรการอื่นใด ดังที่ระบุไว้ใน ข้อ 13 วรรค 2 กก็ดี หรือการคืนตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกก็ดี มิให้ถือว่าเป็นการยอมรับตัวไว้ในอาณาเขตของรัฐผู้ทำสัญญาที่เกี่ยวข้อง เพื่อความมุ่งประสงค์ของกฎหมายของรัฐนั้น เกี่ยวกับการเข้ามาและการยอมรับบุคคลให้เข้ามาและอนุสัญญานี้จะไม่เป็นอันกระทบกระเทือนต่อกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญา เกี่ยวกับการขับบุคคลออกจากอาณาเขตของตนแต่ประการใด

ข้อ 14 ในกรณีที่น่าปรากฏว่าบุคคลที่กระทำการยึดอากาศยานโดยมิชอบไม่ประสงค์ที่จะเดินทางต่อไป หรือไม่สามารถที่จะเดินทางต่อไปอีกได้และรัฐซึ่ง เครื่องบินนั้นแล่นลง ปฏิเสธที่จะยอมรับบุคคลผู้ก่อการร้ายนั้นไว้ รัฐนั้น ๆ ก็สามารถที่จะส่งตัวผู้กระทำความผิดนั้นคืนไปยังรัฐซึ่งผู้กระทำความผิดนั้นมีสัญชาติหรือรัฐซึ่งผู้กระทำความผิดมีถิ่นที่อยู่ เป็นประจำหรืออาจส่งไปยังรัฐซึ่ง เป็นจุด เริ่มต้นแห่งการเดินทางของผู้กระทำความผิดนั้น แต่ทั้งนี้บุคคลผู้กระทำความผิดที่อาจถูกส่งตัวข้ามแดนนี้จะต้องไม่ใช่บุคคลในสัญชาติหรือบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ เป็นประจำ ในรัฐที่ เครื่องบินนั้นแล่นลง

ข้อ 15 (1) โดยมีให้เป็นผลเสียหายต่อข้อ 14 บุคคลใดผู้ถูกนำตัวส่งตามข้อ 8 วรรค 1 หรือถูกส่งตัวตามข้อ 9 วรรค 1 หรือได้ส่งหลังจากได้กระทำการดังที่ระบุไว้ในข้อ 11 วรรค 1 และซึ่งปรารถนาจะเดินทางต่อไปย่อมมี เสรีภาพที่จะเดินทางไปยังจุดหมายตามแต่จะ เลือก โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้นอกจากว่า กฎหมายของรัฐที่อากาศยานลงสู่พื้นดินจะต้องการให้บุคคลนั้นปรากฏตัวอยู่ เพื่อความมุ่งประสงค์ในหารส่งผู้ร้ายข้ามแดน หรือการ ดำเนินคดีอาญา

(2) โดยมีให้เป็นผลเสียหายต่อกฎหมายของตนใน เรื่องการเข้ามาและการยอมรับบุคคลให้เข้ามาและการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และการขับออกจากอาณาเขตรัฐผู้ทำสัญญา ซึ่งบุคคล

ใดได้ถูกนำตัวลงตามข้อ 8 วรรค 1 หรือได้ถูกส่งตัวตามข้อ 9 วรรค 1 หรือได้ส่งและต้องสงสัยว่าได้กระทำการดังที่ระบุไว้ในข้อ 11 วรรค 1 ในอาณาเขตของรัฐภาคีรัฐนั้นจะให้ผลปฏิบัติแก่บุคคล เช่นว่านั้น เพื่อให้ความคุ้มครองและความปลอดภัยเป็นการอนุเคราะห์ไม่น้อยกว่าที่ได้ให้แก่คนชาติของรัฐผู้ทำสัญญา เช่นว่านั้น ในพฤติการณ์อย่างเดียวกัน

ข้อ 15 ถ้าเป็นความต้องการของรัฐที่อากาศยานลงสู่พื้นดินที่จะให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน แต่ในระหว่างที่ผู้กระทำความผิดถูกควบคุมในรัฐนั้นจะต้องให้การปฏิบัติ เพื่อให้ความคุ้มครองและความปลอดภัยไม่น้อยไปกว่าที่ได้ให้แก่คนที่มีสัญชาติของรัฐนั้น

ข้อ 16 (1) เพื่อความมุ่งประสงค์ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ความผิดที่กระทำบนอากาศยาน ซึ่งได้จดทะเบียนไว้ในรัฐผู้ทำสัญญาจะได้รับผลปฏิบัติ เสมือนหนึ่งว่าความผิดนั้นได้กระทำลง มิเฉพาะในสถานที่ที่เกิดการกระทำผิดเท่านั้น แต่ได้กระทำลงในอาณาเขตของรัฐที่มีการจดทะเบียนอากาศยานนั้นด้วย ก็คือหลักดินแดนและหลักรัฐเจ้าของธงนั้นเอง

(2) โดยมีให้เป็นผลเสียหายต่อบัญญัติของวรรคก่อน ความในอนุสัญญานี้มิให้ถือว่าก่อให้เกิดข้อผูกพันที่จะอนุญาตให้การส่งผู้ร้ายข้ามแดนแต่ประการใด

ตามความในมาตรานี้ การกระทำความผิดบนอากาศยานไม่ว่าจะได้กระทำในรัฐภาคีรัฐใดก็ตาม ก็ให้ถือว่าได้กระทำลงในอาณาเขตของรัฐที่มีการจดทะเบียนอากาศยานนั้นด้วย เพื่อที่จะให้รัฐที่ได้จดทะเบียนอากาศยานมีเขตอำนาจศาลเหนือความผิดนั้น ตามหลักการลงโทษหลักดินแดนและหลักรัฐเจ้าของธงโดยเฉพาะข้อ 16 นี้เป็นการรักษาหลักรัฐเจ้าของธงมีเขตอำนาจไว้

การวางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในอนุสัญญารุงโตเกียว 1963 นี้ไม่ได้ก่อให้เกิดผลในการลดการกระทำความผิดฐานนี้ กำลังปรากฏว่าความผิดฐานนี้เพิ่มขึ้นอย่างมาก ก่อให้เกิดอันตรายอย่างใหญ่หลวงต่อชีวิตผู้โดยสาร เป็นจำนวนมากไม่เลือกว่าเป็นผู้มีสัญชาติใด ผู้ก่อการร้ายที่ทำการจี้เครื่องบินก็มีสัญชาติที่แตกต่างกันไป และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ก่อการร้ายมักจะทำร้ายเหตุผลทางการ เมืองแทบทั้งสิ้น

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการส่งผู้กระทำความผิดข้ามแดนตามอนุสัญญากรุงโตเกียวแล้วจะเห็นได้ว่าตามอนุสัญญานี้ สามารถที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดน แต่เมื่อในทางปฏิบัติไม่ได้ผล องค์การบินพลเรือนระหว่างประเทศก็ได้ใช้ความพยายามที่จะวางกฎเกณฑ์ในรูปสนธิสัญญาเพื่อให้รัฐต่าง ๆ ให้ความสนใจและเข้าเป็นภาคีในสนธิสัญญาเหล่านั้น จะเห็นได้จากบทวิจารณ์ของ K.E. Malmberg Jr. ซึ่งเป็นนักกฎหมายชาวอเมริกัน ได้พูดในที่ประชุม ณ โรงแรม The Statler - Hilton เกี่ยวกับการทามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อที่จะหยุดยั้งการกระทำความผิดบนอากาศยาน ได้ให้ข้อวิจารณ์ดังนี้¹

ตั้งแต่ 1969 เป็นต้นมามีผู้เชี่ยวชาญกฎหมายการบินระหว่างประเทศของโลกหลายคนมาร่วมประชุมกัน เพื่อถกเถียงเกี่ยวกับความรับผิดชอบระหว่างประเทศต่อกรกระทำ ความผิดบนอากาศยาน และเตรียมอนุสัญญาหลายฝ่าย เพื่อที่จะควบคุมการกระทำผิดชนิดนี้ ผลของการประชุมได้ก่อให้เกิดหลักกฎหมายเกี่ยวกับการนี้ ปรากฏออกมา ซึ่งมีความเชื่อว่าสามารถปรับปรุงกฎหมายระหว่างประเทศให้ดีกว่าเดิมได้

เนื่องจากอนุสัญญากรุงโตเกียว เป็นอนุสัญญาฉบับแรกที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดบนอากาศยาน ซึ่งเป็นความผิดที่คล้ายคลึงกับความผิดฐานโจรสลัด เพราะได้กระทำเหนือทะเลหลวง และอยู่นอกเหนือเขตอำนาจศาลของรัฐใด ๆ และยังสามารถกระทำผิดเหนือรัฐใด ๆ ก็ได้ การบัญญัติกฎหมายระหว่างประเทศจึงเป็นการยากที่จะครอบคลุมได้ทุกแห่งทุกมุม และทุกประเทศทั้งหลาย ก็ไม่ให้ความสนใจในอนุสัญญานี้เท่าที่ควร เพราะต้องใช้เวลานานถึงหกปี จึงมีรัฐสิบสองรัฐได้ให้สัตยาบัน และทำให้อนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่สิบสองที่ให้สัตยาบันและประเทศแคนาดาเป็นประเทศที่สิบสาม เนื่องจากอนุสัญญากรุงโตเกียวไม่มีมาตรการที่เด็ดขาดพอ จึงมีอนุสัญญากรุงเฮก 1970 มาเพิ่มเติมอีก²

¹ K.E. Malmberg, Jr., "Address by K.E. Malmberg, Jr.," American Journal of International Law, Proceedings 65, No. 4 (September, 1971), 75.

² Mc Whinney, Edward. "New Development in the Law of International Aviation : The control of Aerial Hijacking." American Journal of International Law, 55 (1971) P. 71.

4. การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในอนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. 1970 และอนุสัญญากรุงมอนทรีออล ค.ศ. 1971

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามอนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. 1970 และอนุสัญญากรุงมอนทรีออล ค.ศ. 1971 ได้บัญญัติไว้ในข้อ 7 และ 8 ซึ่งมีข้อความเหมือนกันดังนี้¹

ข้อ 7 รัฐภาคีเจ้าของอาญาเขต ซึ่งได้พบตัวผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดในอาญาเขต ถ้ามิได้ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดนั้นข้ามแดน รัฐนั้นผูกพันโดยไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ และไม่ว่าความผิดจะได้กระทำในอาญาเขตของตนหรือไม่ที่จะต้องนำกรณีนั้นเสนอต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของตน เพื่อความมุ่งประสงค์ในการฟ้องคดีต่อไป

เจ้าหน้าที่ที่ว่านั้นจะต้องให้คำวินิจฉัยในทำนองเดียวกับกรณีความผิดธรรมดาใด ๆ ที่มีลักษณะร้ายแรงตามกฎหมายของรัฐนั้น

ข้อ 8 (1) ให้ถือว่าความผิดตามอนุสัญญานี้รวมอยู่ในความผิดที่อาจส่งตัวผู้กระทำความผิดข้ามแดนได้ตามสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนใด ๆ ที่มีอยู่ระหว่างรัฐภาคี รัฐภาคีผูกพันที่จะรวมความผิดตามอนุสัญญานี้ เข้า เป็นความผิดที่อาจส่งตัวผู้กระทำความผิดข้ามแดนได้ในสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนทุกฉบับที่จะได้ทำระหว่างกันต่อไป

(2) ถ้ารัฐภาคีซึ่งกำหนดเป็นเงื่อนไขให้การส่งผู้ร้ายข้ามแดนต้องมีสนธิสัญญาได้รับคำขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ซึ่งมีได้มีสนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนรัฐนั้นก็อาจเลือกถือ เอาว่าอนุสัญญานี้ เป็นมูลฐานทางกฎหมาย เพื่อการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตามอนุสัญญานี้ได้ การส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะต้องอยู่ในบังคับแห่ง เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่กฎหมายของรัฐผู้รับคำขอบัญญัติไว้

(3) รัฐผู้ทำสัญญาซึ่งมิได้กำหนด เป็น เงื่อนไขให้การส่งผู้ร้ายข้ามแดนต้องมีสนธิสัญญา จะต้องยอมรับนับถือว่าความผิดตามอนุสัญญานี้ เป็นความผิดที่อาจส่งตัวผู้กระทำความผิดข้ามแดนได้ระหว่างกันในบังคับแห่ง เงื่อนไขที่กฎหมายของรัฐผู้รับคำขอบัญญัติไว้

¹ Nancy Douglas Joyner "Appendix G. The Hague Convention, 1970" and "Appendix H. The Montreal Convention" Aerial Hijacking as an International Crime P. 302, 311.

(4) เพื่อความมุ่งประสงค์ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างรัฐผู้ทำสัญญาให้ถือว่าความผิดตามอนุสัญญานี้ได้กระทำไม่เฉพาะในถิ่นที่มีความผิดได้เกิดขึ้น เท่านั้น แต่ได้กระทำในอาณาเขตของรัฐที่จะต้องสถาปนาอำนาจศาลของตนด้วย

ในอนุสัญญากรุงเฮก และ อนุสัญญากรุงมอนทรีล มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่กระทำความผิดบนอากาศยานใน มาตรา 7 กล่าวคือ ถ้าไม่มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่ร้องขอมาแล้ว รัฐผู้กระทำความผิดปรากฏตัวมีความผูกพันโดยไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ ที่ต้องนำผู้กระทำความผิด เสนอต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในรัฐนั้น เพื่อความมุ่งประสงค์ในการฟ้องคดีไม่ว่าความผิดที่กระทำบนอากาศยานนั้นจะได้กระทำในอาณาเขตของตนหรือไม่ ข้อ 7 ของอนุสัญญาทั้งสองนี้มีเจตนารมณ์ ที่ต้องการลงโทษผู้กระทำความผิดให้ได้ โดยถ้ารัฐอื่นที่เกิดความเสียหายไม่ร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนมารัฐที่ผู้กระทำความผิดปรากฏตัวต้องดำเนินการฟ้องคดีเพื่อลงโทษเป็นการทดแทนความผิดที่กระทำมา ในกรณีที่มีรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องและ เป็นผู้เสียหายร้องขอให้รัฐที่ผู้กระทำความผิดปรากฏตัวส่งผู้ร้ายข้ามแดน อนุสัญญากรุงเฮกและอนุสัญญากรุงมอนทรีล มีบทบัญญัติที่ยอมให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไว้ในข้อ 8 โดยเฉพาะใน ข้อ 4 นั้นทำให้รัฐภาคีในอนุสัญญารัฐหนึ่งรัฐใด ซึ่งเป็นรัฐที่เครื่องบินนั้นจดทะเบียนหรือรัฐที่ เครื่องบินแล่นลงหรือรัฐผู้เช่าเครื่องบินนั้นอาจร้องขอต่อรัฐที่ผู้กระทำความผิดปรากฏตัวให้ทำการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับตนได้ เนื่องจากมีเขตอำนาจศาลตามอนุสัญญาดังกล่าว

การที่อนุสัญญากำหนดให้หลายรัฐมีเขตอำนาจศาล เหนือการกระทำความผิดบนอากาศยานจึงก่อให้เกิดปัญหาในกรณีที่มีรัฐตั้งแต่ 2 รัฐขึ้นไป เรียกร้องให้ส่งตัวผู้ก่อการร้ายให้กับตน ในกรณีนี้อนุสัญญาทั้งสองฉบับไม่มีบทบัญญัติข้อใดที่วางหลักกฎหมายไว้ชัดเจน ในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นนี้ได้ แต่อย่างไรก็ตามในการแก้ปัญหาสามารถทำได้ถ้าได้มีการกำหนดรัฐที่มีสิทธิดีกว่า (priority) ที่จะวินิจฉัยคดีนั้น เช่น กำหนดให้รัฐที่ เครื่องบินนั้นจดทะเบียนหรือรัฐที่อากาศยานนั้นแล่นลง เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินคดีก่อน โดยกำหนดไว้ในอนุสัญญา เมื่อ เป็นเช่นนั้น การขอตัวผู้ก่อการร้ายจากหลาย ๆ รัฐในความผิดเดียวกันก็สามารถแก้ไขปัญหาได้ เกี่ยวกับข้อกำหนดให้รัฐที่มีสิทธิดีกว่านี้ ประเทศสหรัฐอเมริกาเห็นว่าควรจะให้รัฐที่อากาศยานนั้นจด

ทะเลเบียน เป็นผู้มิสทธิธัตักว่าในการพิจารณาคดี¹ ซึ่งผู้เขียน เห็นด้วยกับความเห็นของประเทศอเมริกา แต่ในอนุสัญญากรุงเฮกและอนุสัญญากรุงมอนทรีล ไม่ได้วางบัญญัติในเรื่องนี้ไว้ จึงต้องนำข้อ 12 ในอนุสัญญากรุงเฮกและข้อ 14 ในอนุสัญญากรุงมอนมอนทรีล มาบังคับใช้ในกรณีเกิดการโต้แย้งระหว่างรัฐภาคีก็ให้นำข้อโต้แย้งนั้นขึ้นสู่อุญาโตตุลาการวินิจฉัย หรือหากว่าไม่เป็นผลก็อาจนำข้อโต้แย้งนั้นขึ้นสู่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนี้ โดยปกติแล้วมักปรากฏว่ารัฐต่าง ๆ ได้ทำสนธิสัญญาทวิภาคีเอาไว้กับรัฐอื่น ๆ ว่าในความผิดบางประเภทที่ระบุไว้ในสนธิสัญญาจะยินยอมส่งผู้ร้ายให้แก่รัฐหนึ่ง เมื่อร้องขอ ดังนั้นในอนุสัญญากรุงเฮกและอนุสัญญากรุงมอนทรีล ซึ่งต้องการให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้จึงบัญญัติให้ถือว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน เป็นความผิดที่สามารถส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนได้ (an extraditable offence) นอกจากนี้ยังกำหนดให้รัฐภาคีนำเอาความผิดฐานจี้เครื่องบินไปบัญญัติไว้ เป็นความผิดที่ยอมให้ส่งผู้กระทำความผิดข้ามแดนได้ ในสนธิสัญญาทั้งหลายที่จะทำในอนาคตด้วย จึงถือ เป็นการขยายเขตการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดเกี่ยวกับอากาศยานให้กว้างขวางออกไปมากยิ่งขึ้น

การกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน ในอนุสัญญากรุงเฮกและอนุสัญญากรุงมอนทรีล ได้บัญญัติให้เป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ แต่อนุสัญญานี้ก็ใช้บังคับเฉพาะกับรัฐที่เป็นภาคีเท่านั้น ในกรณีที่เกิดความผิดเกี่ยวกับอากาศยานในรัฐอื่นที่ไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญาเหล่านี้ และผู้กระทำความผิดอ้างว่าได้ทำความผิดในทางการเมือง ในกรณีเช่นนี้รัฐนั้นจะพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่ร้องขอหรือไม่ ก็ต้องพิจารณาว่าความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน เป็นความผิดที่สมควรส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้หรือไม่

¹ S.K. Agrawala, Aircraft Hijacking and International Law (1973) p. 42 .

5. กรณีการกล่าวอ้างว่าการกระทำความผิด เกี่ยวกับอากาศยาน เป็นความผิดทางการ เมือง

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ตลอดจนวิธีปฏิบัติของ ประเทศต่าง ๆ จะไม่นิยมส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ในความผิด 6 ประเภท คือ ¹

1. ความผิดในทางการ เมือง
2. ความผิดต่อกฎหมายพิเศษ
3. ความผิดต่อกฎหมายการพิมพ์
4. ความผิดต่อศาสนา
5. ความผิดฐานหลบหนีราชการทหาร
6. ความผิด เกี่ยวกับกฎหมายทหาร

นอกจากนี้แล้วองค์การสหประชาชาติได้คุ้มครองบุคคลที่จะไม่ให้ถูกส่งตัวไปลงโทษ ในอีกรัฐหนึ่งในกรณีโทษประหารชีวิต ดังที่ปรากฏในประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในมาตรา 14 ว่า "ทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศอื่น ๆ มีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการ ลงโทษประหารชีวิตในอีกประเทศหนึ่ง ² และบุคคลใด ๆ จะไม่ถูกส่งตัวออกไปยังอีกรัฐหนึ่ง เพื่อรับโทษประหารชีวิตในรัฐนั้น ³ ดังนั้นการกระทำความผิด เกี่ยวกับอากาศยานจะถูกส่งตัว ไปลงโทษยังรัฐอื่นหรือไม่ก็ยังไม่เป็นคำถามที่ยังไม่มีคำตอบ

¹ ประกอบ ประพันธ์เนติวุฒิ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลและคดีอาญา ตอนที่ 2 แผนกคดีอาญา หน้า 77.

² General Assembly Resolution 217, U.N. Doc. A/810, at 7 (1948), reprinted in American Journal of International Law. Supp. Vol 43 (1949) P. 129.

³ General Assembly Resolution 2312, 22 U.N. GAOR Supp. 16, at 81, U.N. Doc. A/6716 (1967) Article 3.

McMahon ¹ นักกฎหมายชาวอเมริกัน ได้ให้ข้อ เสนอที่ควรนำมาพิจารณา ดังนี้ hijacking เป็นการกระทำที่แยกไม่ออกว่าเป็นความผิดทางการ เมืองหรือไม่ ถ้ามีข้อตกลงระหว่างประเทศให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน หรือให้มีการดำเนินคดี ก็จะเป็นการยับยั้งการกระทำผิดบนอากาศยานได้ แต่ก็ต้อง เป็นการประนีประนอมระหว่างรัฐที่พบตัวผู้กระทำความผิด และรัฐที่ต้องการลงโทษผู้กระทำความผิด แต่ปัญหานี้ก็ไม่สามารถแก้ไขได้ เนื่องจากการส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือการดำเนินคดีนั้น รัฐต่าง ๆ ยังไม่ยอมรับในข้อตกลงนี้

ปัญหาที่ยุ่งยาก เกี่ยวกับความผิดทางการ เมืองนี้แม้ว่าจะมีข้อยกเว้นในการให้สิทธิ พักอาศัยกับผู้ที่ได้กระทำความผิดทางการ เมือง ² แต่ความผิดทางการ เมืองนี้ก็ยังไม่มี สนธิสัญญาฉบับใดที่จะให้ความหมายได้ ³ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ⁴ หรือแบบปฏิบัติของรัฐอื่น ⁵

---

¹ McMahon, John P. "Air Hijacking : Extradition as a Deterrent." The Georgetown Law Journal, Vol 58 (1970) P.1150.

² Harvard Research in International Law. "Draft Convention on Extradition and Comments" American Journal of International Law, Vol 29 (1935) P. 108.

³ Alona Evans, "Reflections Upon the Political offences in International Practice," American Journal of International Law Vol 57 (1963) P. 8.

⁴ Whiteman, Marjoric M. Digest of International Law. Washington, DC : Department of state, Vol 6 (1965) P. 800.

⁵ Garcia-Mora, Manuel R. "The Nature of Political Offences : A knotty Problem of Extradition Law" Virginia Law Review Vol 48 (1962) P. 1228.

5.1 หลักกฎหมายเกี่ยวกับความผิดทางการเมือง เพื่อที่จะวินิจฉัยได้ว่าการกระทำอย่างไรจึงจะเป็นความผิดทางการเมือง หรือ เป็นความผิดธรรมดา สามารถศึกษาได้จากหลักกฎหมายระหว่างประเทศและคดีตัวอย่างดังนี้¹

5.1.1 หลักมูลเหตุจูงใจทางการเมือง (political motive) หลักนี้ถือเอามูลเหตุจูงใจเป็นสำคัญ เช่น ประเทศ ชิลี โดยถือหลักว่า แม้การกระทำตามที่ปรากฏจะเข้าองค์ประกอบความผิดธรรมดาก็ตาม เช่น ข่มขืนตายโดยเจตนา แต่ถ้าผู้กระทำมีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง ก็ต้องถือว่าการกระทำนั้น เป็นความผิดทางการเมือง

5.1.2 หลักมูลเหตุจูงใจทางการเมือง (political motive) และวัตถุประสงค์ทางการเมือง (political purpose) ประกอบกัน ประเทศเยอรมันนี่เป็นผู้วางและยึดถือหลักเกณฑ์นี้ ซึ่งมีหลักสำคัญอยู่ว่า การที่มีมูลเหตุจูงใจทางการเมืองแต่อย่างเดียวยังไม่พอที่จะถือว่าการนั้น เป็นความผิดทางการเมือง แต่การกระทำจะต้องมีวัตถุประสงค์ทางการเมืองด้วย

ตัวอย่างเช่น คดีในปี ค.ศ. 1921 ศาลเยอรมันยอมส่งตัวผู้ต้องหาสองคนไปให้รัฐบาลสเปน โดยข้อหาสมคบกันฆ่านายกรัฐมนตรีของสเปน เพราะมีสนธิสัญญาระหว่างเยอรมันและสเปนไว้ว่า ห้ามส่งผู้ต้องหาในคดีการเมือง โดยศาลให้เหตุผลว่า การฆ่านั้น เป็นการกระทำเพื่อแก้แค้น ซึ่งอาจจะมิมีมูลกรณีสืบเนื่องมาจาก เรื่องการเมืองเป็นต้น เหตุก็ได้ แต่ไม่ถึงกับจะถือว่าเป็นการฆ่าโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ได้ผลในทางการเมือง จึงต้องถือว่าเป็นการฆ่าคนตายอย่างธรรมดา

5.1.3 หลักว่าด้วยการกระทำที่กระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของประเทศ หลักนี้เป็นหลักที่ประเทศฝรั่งเศส เป็นผู้วาง และยึดถือหลักเกณฑ์นี้ ซึ่งมีหลักสำคัญอยู่ว่ากฎหมายฝรั่งเศสไม่คำนึงถึงมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิด แต่ถือสาระสำคัญทางการเมืองการกระทำ ซึ่งถ้าเป็นการกระทำที่กระทบต่ออธิปไตย การปกครองและรัฐบาลโดยมุ่งหมายที่จะเปลี่ยน

---

¹ ประกอบ ประพันธ์ เนติวิติ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลและคดีอาญา ตอนที่ 2 แผนกคดีอาญา หน้า 95 - 96 .

แปลงหรือล้มล้างหลักการปกครองของประเทศในหลักใหญ่ (นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ) แล้วถือว่า การกระทำนั้นเป็นความผิดทางการเมือง

5.1.4 หลักยึดถือการกระทำของคณะบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป หลักนี้ ประเทศอังกฤษได้วางหลักสำคัญไว้ว่าการจะเป็นความผิดทางการเมืองจะต้องได้ความว่าการกระทำผิดเกิดขึ้นในขณะที่ไม่มีความสงบทางการเมืองระหว่างคณะบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป¹ โดยต่างฝ่ายต่างพยายามที่จะบังคับให้อีกฝ่ายหนึ่งยอมรับระบบการปกครองตามที่ฝ่ายตนต้องการ ฉะนั้นลัทธิการกระทำของพวกผู้ก่อการร้ายที่เพียงแต่ก่อความไม่สงบต่อการปกครองของรัฐก็ดี หรือการกระทำของพวกอนาคิสต์ (anarchist) ซึ่งยึดถือสิทธิที่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลไม่ว่าแบบใดก็ดี ไม่ถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง เพราะผู้กระทำไม่มีความมุ่งหมายที่จะให้มีการปกครองไม่ว่าในรูปแบบใดเลย ตัวอย่างคดี In re Meunier (ค.ศ. 1984) เป็นคดีเกี่ยวกับจำเลยชื่อ Meunier ซึ่งเป็นพวก anarchist ฝรั่งเศสได้ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นในฝรั่งเศสด้วยการใช้ลูกระเบิดสองครั้ง เป็นเหตุให้คนตายแล้วหลบหนีเข้าไปในประเทศอังกฤษทางรัฐบาลฝรั่งเศสร้องขอให้รัฐบาลอังกฤษส่งตัว Meunier กลับมาดำเนินคดียังศาลในประเทศฝรั่งเศส

ข้อเท็จจริงในคดีฟังได้ว่า Meunier ซึ่งเป็นพวก Anarchist ฝรั่งเศสได้ขว้างลูกระเบิดสองลูกลูกแรกได้ขว้างที่ Cafe Vary ในกรุงปารีส เป็นเหตุให้คนตายไปสองคนและอีกลูกหนึ่งที่ค้ายทหาร

ศาลอังกฤษวินิจฉัยว่า การที่จะถือว่าเป็นความผิดทางการเมืองได้นั้นต้องมีพรรคการเมืองสองพรรค หรือมากกว่านั้นในรัฐหนึ่ง และแต่ละพรรคพยายามที่จะจัดตั้งรัฐบาลตามความเห็นชอบของตน ต่อมาหากมีการกระทำความผิดโดยพรรคใดพรรคหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว ก็ย่อมถือได้ว่าเป็นความผิดทางการเมือง แต่ในคดีนี้ไม่ปรากฏว่ามีพรรคสองพรรคดังกล่าว จึงถือได้ว่าจำเลยไม่มีความมุ่งหมายกระทำต่อรัฐบาล ฉะนั้นการกระทำของจำเลย จึงมิใช่ความผิดทางการเมือง จึงพิพากษาให้ส่งตัว Meunier แก่รัฐบาลประเทศฝรั่งเศสตามที่ร้องขอมา

---

¹ S.K. Agrawala Aircraft Hijacking and International Law
PP. 50-51.

หลักกฎหมายของประเทศต่าง ๆ ที่จะถือว่าการกระทำเช่นใดจึงจะถือว่าเป็นความผิดทางการเมืองมีหลักการที่ไม่แตกต่างกันมากนัก เช่น ประเทศชิลี กับประเทศเยอรมัน ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอังกฤษ เมื่อประมวลหลักกฎหมายของประเทศต่าง ๆ รวมเข้าด้วยกันแล้ว ความผิดที่มีลักษณะทางการเมือง จะต้องประกอบด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1. มีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง
2. มีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง และวัตถุประสงค์ทางการเมืองประกอบกัน
3. การกระทำนั้นก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของประเทศ
4. เป็นการกระทำของคณะบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไปก่อให้เกิดความไม่สงบทางการเมือง

การที่มีหลักความผิดทางการเมืองหลายทฤษฎีนั้นทำให้ประเทศต่าง ๆ ยึดถือหลักไม่เหมือนกัน เป็นดุลยพินิจของแต่ละรัฐในการเลือกใช้หลักใดหลักหนึ่ง และการใช้ดุลยพินิจที่แตกต่างนี้เอง ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับคำนิยามของความผิดทางการเมืองเกิดขึ้น

สำหรับประเทศไทยแม้จะไม่มีคำวิเคราะห์ศัพท์คำว่า คดีการเมือง ไว้โดยตรงก็ตาม แต่ก็พอจะพิจารณาเทียบเคียงจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งได้ให้ความหมายคำว่า "การเมือง" ¹ ว่าหมายถึง

- (1) การที่เกี่ยวกับรัฐ หรือแผ่นดิน เช่น วิชาการเมือง ได้แก่วิชาว่าด้วยรัฐ การจัดส่วนแห่งรัฐ และการดำเนินการแห่งรัฐ
- (2) การบริหารประเทศ เฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับนโยบายในการบริหารประเทศ เช่น การเมืองระหว่างประเทศ ได้แก่การดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ
- (3) กิจการอ่านวย หรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เช่น ตำแหน่งการเมือง ได้แก่ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่อ่านวย (คณะรัฐมนตรี) หรือ ควบคุม (รัฐสภา) การบริหารราชการแผ่นดิน

---

¹ ประกอบ ประพันธ์เนติวุฒิ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลและคดีอาญา ตอนที่ 2 แผนกคดีอาญา หน้า 93 .

5.2 ความผิดทางการเมืองที่ถือเอาวัตถุประสงค์กระทำเป็นอากาศยาน ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานนั้นพอที่จะตั้งสมมติฐานของผู้กระทำผิดได้เป็น 2 ประการคือ

5.2.1 การกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองใด ๆ

5.2.2 การกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานที่เกี่ยวข้องกับการเมืองโดยตรง

5.2.1 การกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองใด ๆ

ในกรณีนี้ผู้กระทำความผิดมุ่งเฉพาะประโยชน์ส่วนตัวและส่วนกลุ่มคนเท่านั้น ทำทุกอย่างเพื่อให้บรรลุความประสงค์หลังจากทำสำเร็จแล้วได้ทรัพย์สินของตามที่ต้องการแล้วก็หลบหนีไปไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางการเมืองกับรัฐที่เกี่ยวข้องแต่อย่างใด เช่น นายรามซิงค์เป็นคนสัญชาติอินเดีย ได้ทำการจี้อากาศยานไทยในขณะที่อากาศยานไทยแวะลง เต็ม เชื้อเพลิงที่ท่าอากาศยานกรุงนิวเดลี ในขณะที่นั้นมีผู้โดยสารอยู่ในอากาศยานไทย จำนวน 200 คน นายรามซิงค์ ได้เรียกร้องเงินจำนวน 1 ล้านดอลลาร์ จากรัฐบาลอินเดียและขอให้รัฐบาลอินเดียปล่อยชาวซิกค์ 20 คนที่ถูกคุมตัวอยู่เนื่องจากได้กระทำความผิดต่อหมู่ชนชาวฮินดู ในกรณีที่นางอินทிரาคานธี นายกรัฐมนตรีอินเดียถูกลอบยิงถึงแก่ความตายและชาวฮินดูสันนิษฐานว่าเป็นการกระทำของชาวซิกค์ จึงเกิดการเข่นฆ่ากันขึ้นระหว่างชาวฮินดูและชาวซิกค์ เป็นเหตุให้ชาวซิกค์ถูกจับกุมขัง 20 คน ส่วนจำนวนเงินหนึ่งล้านดอลลาร์นั้น นายรามซิงค์อ้างว่าเป็นค่าเสียหายที่นางอินทிரาคานธี ได้สั่งทหารบุกเข้ายึดทำลายวิหารอันศักดิ์สิทธิ์ของชาวซิกค์ นายรามซิงค์ได้บังคับให้กัปตันนำเครื่องบินขึ้นจากท่าอากาศยานกรุงนิวเดลี บินไปยังประเทศรัฐเซีย และขู่ว่ารัฐบาลอินเดียว่า ถ้าไม่ทำตามข้อเรียกร้องของตนก็จะระเบิดเครื่องบินทิ้งเสีย

กรณีตามตัวอย่างที่ยกมาให้เห็นนี้ จะเห็นว่าถ้าหากรัฐบาลอินเดียยอมมอบเงินและปล่อยตัวชาวซิกค์ตามค่าเรียกร้องของนายรามซิงค์ เมื่อเครื่องถูกบังคับให้บินไปถึงประเทศรัฐเซียส่งผู้ร้ายข้ามแดน เนื่องจากได้กระทำความผิดทางการเมือง เพราะข้อเรียกร้องของนายรามซิงค์เกี่ยวข้องกับการเมือง ซึ่งถ้าพิจารณาโดยละเอียดแล้ว จะเห็นว่าการเรียกร้องเงินจำนวนหนึ่งล้านดอลลาร์นั้น แท้จริงแล้วก็เพื่อประโยชน์ส่วนตัวของนายรามซิงค์เอง และที่ขอให้ปล่อยตัวชาวซิกค์ที่ถูกคุมขังอยู่ 20 คน อาจจะเป็นเพื่อนหรือญาติของนายรามซิงค์ ซึ่งเมื่อมองไม่เห็นช่องทางในการต่อสู้คดีก็จำเป็นต้องเสี่ยงใช้มาตรการในการจี้เครื่องบิน เพราะถ้าทำสำเร็จหนทางมีอิสรภาพก็มีอยู่โดยอ้างกับประเทศที่ขอลี้ภัยว่าตนกระทำการเกี่ยวข้องกับความผิดทางการเมือง

รัฐที่ถูกร้องขอก็จะไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจึง เป็นอันว่านายรามซิงค์ได้ทั้ง เงิน และ เพื่อนที่ถูกคุมขังอยู่ ก็ได้รับการปล่อยตัวให้เป็นอิสระ และก็ได้รับการคุ้มครองไม่ถูกส่งตัวมาพิจารณาคดีที่ประเทศอื่น เดีย

ความผิดทางการเมืองจึงยากที่จะแยกแยะออกจากความผิดธรรมดา ซึ่งถ้าหากว่าผู้กระทำความผิด ถือเอา เป็นข้ออ้างแล้ว ก็จะก่อให้เกิดการกระทำความผิดบนอากาศยานมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นในการพิจารณาที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดน หรือไม่ของรัฐใด ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาให้รอบคอบ ว่าความผิดที่ผู้กระทำความผิดนั้นนับ เป็นความผิดทางการเมืองหรือไม่การตัดสินใจส่งหรือไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นก่อให้เกิดผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อวงการยุติธรรม เพราะถ้าหากว่าผู้กระทำความผิดยังลอบลอบอยู่ได้โดยผลของการกระทำได้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมาก เช่นนี้แล้วก็ไม่มียกกฎหมายอื่นใดของรัฐใดไปบังคับผู้กระทำความผิดไว้ เนื่องจากผู้กระทำความผิดอ้าง เหตุผลทางการเมือง

5.2.2 ความผิดเกี่ยวกับอากาศยานที่เกี่ยวข้องกับการ เมืองโดยตรง ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำเพราะการ เมืองโดยแท้จริงไม่มีวัตถุประสงค์ส่วนตนอยู่เลย ส่วนมากแล้วจะเป็นการกระทำของพวกกลุ่มผู้ก่อการร้ายต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มก่อการร้ายในตะวันออกกลาง เช่น กลุ่มขบวนการปลดแอกปาเลสไตน์ ซึ่งในการก่อการร้ายระหว่างประเทศนั้นจะต้องมีการพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับประเทศที่ร้องขอ การที่จะพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับประเทศที่ร้องขอหรือไม่ใน เรื่องการก่อการร้ายที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางการเมืองนั้น เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 19 โดยรัฐที่ผู้กระทำความผิดได้หลบหนีไปและปรากฏตัวอยู่ได้ให้ที่พำนักพักพิงอาศัยและไม่ยอมส่งตัวผู้กระทำความผิดข้ามแดนไปให้กับรัฐที่ร้องขออยู่เสมอ ในสมัยนั้นได้มีการถกเถียงกันมากในปัญหาเรื่องนี้แต่อย่างไรก็ตามการที่รัฐใดจะไต่สวนคดีที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือไม่นั้น รัฐนั้นจะต้องพิจารณาเสียก่อนว่าการกระทำของผู้ต้องหา เป็นความผิดในทางการเมืองหรือไม่ สำหรับการก่อการร้ายจะเป็นความผิดทางการเมืองที่จะได้รับการยกเว้นไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือไม่นั้นได้ก่อให้เกิดปัญหาแก่นักกฎหมาย เป็นอย่างมาก เพราะ เป็นปัญหาที่ต้องคำนึงถึงกฎหมายที่มีอยู่ จารีตประเพณีและความสงบเรียบร้อยภายในของรัฐว่าจะได้สัดส่วนกับสิทธิมนุษยชนหรือสิทธิของบุคคลผู้สุจริตหรือไม่ สำหรับในปัญหาเรื่องนี้ได้มีแนวความคิดแบ่งออกเป็น 4 แนวความคิดซึ่งได้ศึกษาและวางหลัก เป็นวิธีทางในการที่จะพิจารณา

ส่งผู้ร้ายข้ามแดนใน เรื่องการก่อการร้ายที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางการเมือง ดังนี้

1. แนวความคิดของประเทศใน เครื่องสหราชาอาณาจักร แนวความคิดนี้มาจากการตีความผิดทางการเมืองจากคดี *In re Castioni* ถือว่าการกระทำของ *Castioni* มีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากปัญหาข้อขัดแย้งทางการเมืองจึงถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง สหราชอาณาจักรได้ปฏิเสธไม่ยอมส่งตัว *Castioni* ให้แก่รัฐบาลสวีเดนตามคำร้องขอ โดยถือว่าการกระทำที่จะถือ เป็นความผิดทางการเมืองนั้น ต้องพิจารณาจากลักษณะความผิดมากกว่าที่จะพิจารณาจากตัวบุคคลที่กระทำความผิด ผู้ก่อการร้ายที่จะทำการเปลี่ยนแปลงหรือล้มล้างระบบการปกครองของรัฐบาล ถือว่าเป็นการกระทำในทางการเมือง แต่อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติของประเทศอังกฤษซึ่งศาลสภาขุนนาง (*House of Lord*) ได้มีคำตัดสินในคดี "*Chenge*"¹ ว่า ผู้ก่อการร้ายที่หลบหนีมาจากการทำสงครามไม่ถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดทางการเมือง ซึ่งการกระทำของ "*Chenge*" นั้น มีวัตถุประสงค์ทางการเมืองเหมือนกับ *Castioni* แต่ก็ไม่ได้รับการยกเว้นในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

2. แนวความคิดของประเทศสหรัฐอเมริกา ถือหลักว่าการกระทำความผิดทางการเมืองเป็นข้อยกเว้นในเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยแนวความคิดนี้ได้เริ่มมาจากคดี *In re Ezeta*² ซึ่งศาลได้ตีพหาคษาเช่นเดียวกับคดี *Castioni* คือไม่ส่งตัวผู้กระทำความผิดข้ามแดนไปให้ ต่อมาในภายหลังได้มีคำตีพหาคษาเดินตามบรรทัดฐานคดี *Ezeta* โดยตีความว่าถ้าการกระทำความผิดนั้น มีมูลเหตุและผลในทางการเมืองก็ให้ถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง ดังนั้นการกระทำความผิดในทางอาญาใด ๆ ก็ตามถ้าหากทำในระหว่างที่มีเหตุการณ์ในทางการเมือง และมีผลกระทบต่อการเมือง ถึงแม้จะมีผลสุดท้ายเป็นประการใดก็ตามก็อาจ เป็นความผิดในทางการเมืองได้ เมื่อประเทศสหรัฐอเมริกาได้ใช้หลักนี้ในการส่งผู้ก่อการร้ายข้ามแดน ก็ได้เกิดมี

¹ Geoffrey S. Gilbert "Terrorism and The Political Offence Exemption" *International and Comparative Law Quarterly* Vol.34; K.R. Sinmonds Editor (1985) P. 698. Regina V. Governor of Pentonville Prison, ex parte Tzu-Tsai Cheng, 2 All E.R. 204 (1973). Cf. comment, 32 *CAMB. L.J.* 181 (1973).

² *Ibid.* P. 699, 62 F. 972 (ND Cal 1974).

คดีขึ้นคือมีกลุ่มก่อการร้าย IRA (Irish Republican Army) ได้หลบหนีไปอาศัยอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศสหราชอาณาจักรได้ร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน แต่ประเทศสหรัฐอเมริกาปฏิเสธไม่ยอมส่งผู้ร้ายข้ามแดน เพราะถือว่าการกระทำของกลุ่ม IRA เป็นความผิดทางการเมือง อย่างไรก็ตามปัญหาในการส่งผู้ก่อการร้ายข้ามแดนนี้ได้มีการยอมรับกันในคดี Eain¹ ซึ่งเป็นเรื่องที่กลุ่มก่อการร้าย Palestine Liberation Organization (PLO) ได้วางระเบิด เมือง Tiberias ในประเทศอิสราเอล โดยศาลอุทธรณ์ได้พิพากษาว่าเป็นการกระทำที่ประสงค์ก่อการเมืองโดยตรง และเป็นที่คาดหวังว่าศาลสูงของสหรัฐจะมีคำพิพากษาในทำนองเดียวกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสำหรับในประเทศสหรัฐอเมริกานั้น ถ้าการกระทำใดเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อการเมืองโดยไม่ต้องคำนึงถึงผลสุดท้ายจะเป็นประการใดก็ให้ถือว่าเป็นความผิดทางการเมืองที่จะได้รับการยกเว้นที่จะส่งข้ามแดน

๓. แนวความคิดของประเทศฝรั่งเศส การตีความความผิดทางการเมืองในประเทศฝรั่งเศสปรากฏขึ้นในคดี Re Giovanni Catti (1947)² ซึ่งให้หลักว่าความผิดทางการเมืองนั้น เป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อองค์กรทางการเมืองของรัฐบาล เป็นการกระทำที่ต่อต้านรัฐธรรมนูญ และอำนาจอธิปไตยของรัฐ การกระทำความผิดนั้นไม่ได้มาจากลักษณะทางการเมืองที่เน้นมูลเหตุจูงใจของผู้กระทำความผิด แต่มาจากลักษณะที่เป็นอันตรายของการกระทำนั้น หลักในการไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะไม่ใช้กับ เรื่องที่ผู้กระทำมีวัตถุประสงค์ที่กระทำความผิดธรรมดาและอ้างลักษณะทางการเมือง คดีนี้ได้ตีความความผิดทางการเมืองอย่างเคร่งครัดในการที่จะไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยถือว่าการกระทำนี้จะเป็นความผิดทางการเมืองได้ จะต้องเป็นการกระทำที่มีผลร้ายต่อรัฐเท่านั้นไม่กระทบถึงเอกชน เช่น การจารกรรม การปลุกปั่นเพื่อก่อความไม่สงบ ส่วนการฆ่าผู้นำของรัฐเพื่อทำการยึดอำนาจนั้นไม่อยู่ในหลักเกณฑ์นี้ หลักเกณฑ์ของประเทศฝรั่งเศสยังถือว่าความผิดที่เกี่ยวข้องทางการเมือง (relative political offences) เป็นข้อห้ามในการส่งข้ามแดน ต่อมาใน ค.ศ. 197๓ ได้มีคำพิพากษาในคดี Piperno และ Pace³ ซึ่งศาลได้ใช้หลักของประเทศสวิสเซอร์แลนด์ในการพิจารณาว่าเป็นความผิดทาง

¹ Ziyad Abu Eain V. Wilkes, 641 F. 2d 504 (1981); cert. den. 454 U.S. 894 (1981).

² Geoffrey S. Gilbert "Terrorism and The Political Offence exemption"; International and Comparative Law Quarterly P 700 Foot note 39.

³ Ibid. P. 701.

การเมืองหรือเป็นความผิดธรรมดา ในทางปฏิบัติในประเทศฝรั่งเศสยกเว้นที่จะไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนทั้งความผิดในทางการเมืองแท้ ๆ และความผิดที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ซึ่งบางครั้งขัดกับแนวความคิดที่ได้วางแนวไว้

4. แนวความคิดประเทศสวิสเซอร์แลนด์ วิถีทางของประเทศสวิสเซอร์แลนด์ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยถือว่ามูลเหตุของการกระทำในความผิดทางการเมือง นั้นจะต้องสมมูลย์กันกับความผิดทางการเมืองและความผิดประเภทธรรมดา ในการพิจารณาถึงความสมมูลย์นี้อธิบายไว้ในคดี In re Nappi ดังนี้ ¹

ลักษณะความผิดที่จะพิจารณาเป็นความผิดในทางการเมืองนั้น จะต้องเป็นการกระทำซึ่งได้กระทำโดยตรงเพื่อก่อให้เกิดผลอย่างแท้จริงในทางการเมืองหรือเป็นการกระทำบางส่วน แต่ก่อก่อให้เกิดผลเช่นกัน

ดังนั้นแนวความคิดของประเทศสหราชอาณาจักรในเรื่องผลบั้นปลายของการกระทำ จึงเหมือนกับวิถีของประเทศสวิส

อย่างไรก็ตามแนวความคิดของประเทศสวิสฯ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยการพิจารณาถึงน้ำหนักของความรุนแรงและความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิดนั้นว่าจะมีน้ำหนักมากกว่าวัตถุประสงค์ทางการเมืองของผู้กระทำความผิดหรือไม่ กล่าวคือ ถ้ามีความรุนแรงหรือเสียหายมากกว่า การกระทำนั้นก็จะไม่เป็นการกระทำผิดทางการเมือง ¹ เหตุผลของหลักเกณฑ์นี้เพราะว่าการก่อการร้ายต่าง ๆ นั้น เป็นการกระทำของกลุ่มบุคคลนอกกฎหมาย จึงเป็นการยากที่จะจำแนกลักษณะความผิดว่าได้กระทำต่อบุคคลหรือความปลอดภัยของรัฐ

จะเห็นได้ว่าความผิดในทางการเมือง ซึ่งเกี่ยวข้องกันที่จะได้รับการยกเว้นไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้น เป็นปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างสิทธิมนุษยชนและความปรารถนาที่จะให้โลกมีความสงบเรียบร้อย รวมทั้งความขัดแย้งระหว่างผู้ก่อการร้ายและผู้ที่เป็นเหยื่อของการก่อการร้ายเอง แนวความคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ก็ไม่ได้รับความยินยอมของทุก ๆ ฝ่าย แต่ก็มิใช่ให้ความเห็นว่าแนวความคิดของประเทศสวิสเซอร์แลนด์จะเป็นวิธีการที่ควรจะยอมรับกันทั่วไป เพราะทำให้เกิดผลใน

1

Geoffrey S. Gilbert "Terrorism and The Political Offence exemption"; International and Comparative Law Quarterly P 701

ทางที่ว่าการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยอาศัยแนวความคิดดังกล่าวจะ เป็นวิธีทางในการปราบปราม ผู้ก่อการร้ายอย่างได้ผล คือ สามารถส่งผู้ก่อการร้ายข้ามแดนไปเพื่อรับการพิจารณาลงโทษ ในประเทศที่ร้องขอมาได้ ถ้าได้มีการเปรียบเทียบสัดส่วนของน้ำหนักความรุนแรงและความเสียหายของการกระทำว่ามีมากกว่าวัตถุประสงค์ทางการเมืองของผู้กระทำแล้ว

การก่อการร้ายจะเป็นความผิดทางการเมืองหรือไม่จะต้องพิจารณาเป็น เฉพาะ เรื่อง ไป การก่อการร้ายจะต้องมีจุดมุ่งหมาย มีวัตถุประสงค์ ไม่ได้สิ้นสุดในตัวของมันเอง เหตุผลในการที่ไม่ยอมส่งผู้ร้ายข้ามแดน ความผิดทางการเมืองในศตวรรษที่ 19 นั้น เมื่อเปรียบเทียบกับ ปัจจุบันนับว่าแตกต่างกันในด้านการพิจารณาการกระทำ จริงอยู่ในสมัยก่อนความผิดทางการเมือง พิจารณาง่าย เช่น คดี Costioni แต่ในปัจจุบันนี้เหตุการณ์ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไป ผู้กระทำ ความผิดจะอ้าง เหตุผลทางการเมือง เพื่อ เป็น เกราะที่คอยคุ้มกันตนเอง เพราะ เห็นว่าหลักนี้ สามารถที่จะใช้กับประเทศต่าง ๆ ได้

จากลักษณะของการกระทำความผิดบนอากาศยานตามที่กล่าวมาแล้วชี้ให้เห็นชัดเจน ถึงภัยอันตรายที่จะ เกิดกับบุคคลและทรัพย์สินอย่างใหญ่หลวง ดังนั้น ถ้าหากว่าผู้ใดหรือกลุ่มบุคคล ใดก็ตามมีความขัดแย้งทางการเมืองแล้ว เข้าทำการยึดอากาศยานหรือจี้อากาศยาน เพื่อ เรียกร้อง ให้อีกฝ่ายหนึ่งยินยอมทำตามความประสงค์ของตน เช่นนี้แล้ว ควรที่รัฐทุกรัฐหรือทุกประเทศได้ร่วมมือกันในการลงโทษหรือปราบปรามให้สิ้นไปถ้าหากว่ามีการร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ควร ให้ความร่วมมือกับรัฐที่ร้องขอไม่อ้างเหตุผลว่าเป็นความผิดทางการเมือง เพราะถ้ามีการ ปฏิเสธ โดยอ้างว่าเป็นความผิดทางการเมืองแล้วก็จะทำให้ เป็นที่เอาอย่างแก่ผู้ที่คิดจะกระทำ ความผิดต่อไป เนื่องจากว่าการกระทำความผิดบนอากาศยานนั้นทำกันได้ง่ายมากและรัฐหรือ เจ้าของอากาศยานก็ไม่มีทางอื่นใดที่จะป้องกันผู้ก่อการร้ายชนิดนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ถ้าหาก เกิดการกระทำผิดขึ้นในขณะที่อากาศยานกำลังทำการบินอยู่ก็จะยิ่งไม่มีมาตรการ ใดที่จะไปหยุดยั้งหรือป้องกันได้ทำให้รัฐอยู่ในสภาวะที่ต้องจ่ายยอมข้อ เรียกร้องของผู้ก่อการร้าย

ดังนั้น ถ้ามีการจับกุมผู้กระทำความผิดได้แล้ว ก็จะต้องลงโทษผู้นั้นให้เหมาะสมกับ ความผิดที่ได้กระทำลง โดยไม่คำนึงว่าข้อ เรียกร้องของผู้กระทำความผิดจะ เกี่ยวข้องกับการ เมืองหรือไม่ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการกระทำความผิดบนอากาศยานนั้นนับ เป็นอาชญากรรม ระหว่างประเทศที่ทุกประเทศจะต้องร่วมมือกันในการลงโทษ ดังนั้น ถ้าผู้กระทำจะอาศัยปัจจัย

หรือวัตถุที่กระทำต่อ เป็นอากาศยานแล้ว ย่อมจะไม่ได้รับการคุ้มครองในฐานะความผิดทางการเมือง รัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความร่วมมือกันในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนโดยให้ถือ เป็นรัฐประศาสน์นโยบายในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เมื่อ เป็น เช่นนี้แล้ว ก็นับ เป็นมาตรการทางกฎหมายประการหนึ่ง ที่จะช่วยยับยั้งไม่ให้มีการกระทำความผิดบนอากาศยานขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่อ้าง เหตุผลทางการเมืองเพื่อจะให้ได้รับการยกเว้นไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดน นอกจากนี้การกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานนั้นได้มีความ เห็นว่าควรจะต้อง เป็นอาชญากรรมที่ทำลาย เผ่าพันธุ์มนุษย์ The crime of genocide ¹ ตามอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกัน

¹ Genocide หมายถึงการกระทำความผิดที่ตั้งใจทำลายล้าง เผ่าพันธุ์ของมนุษยชาติทั้งหมด หรือแต่บางส่วน หรือทำลายกลุ่มศาสนิกชน หรือเป็นการกระทำอย่างอื่น เช่น

1. ข่าสมาชิกลงในกลุ่มบุคคล
2. ก่อให้เกิดการทารุณโหดร้ายต่อชีวิตและร่างกายของกลุ่มบุคคล
3. จงใจทำให้กลุ่มบุคคลได้รับความทรมาน
4. ใช้วิธีการลงโทษ เพื่อป้องกันมิให้มีบุคคล เกิดขึ้นมาอีกในกลุ่มบุคคล
5. ใช้อำนาจบังคับโยกย้ายเด็ก ๆ จากกลุ่มหนึ่งให้ไปอยู่อีกกลุ่มหนึ่ง

การกระทำความผิดฐาน genocide นี้ให้หมายความรวมถึงการกระทำดังต่อไปนี้ด้วย

1. การกระทำที่เป็นการทำลายล้าง เผ่าพันธุ์
2. การสบคบกันทำ genocide
3. การยุยงส่งเสริมให้มีการทำ genocide
4. การพยายามทำ genocide
5. การสนับสนุนการทำ genocide

ความผิดฐาน genocide นี้ถือ เป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศที่ประเทศต่าง ๆ

ให้ความร่วมมือกันปราบปรามและลงโทษ

ไปรตดูภาคผนวก Convention on the prevention and punishment of the crime of genocide 1948 มาตรา 1, 2, 3, 4, 6, และ มาตรา 7.

และการลงโทษการกระทำอาชญากรรมทำลายเผ่าพันธุ์มนุษย์ (The convention on the prevention and punishment of the crime of Genocide 1948) ซึ่งถือว่าการทำลายล้างเผ่าพันธุ์นั้นไม่ถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง ที่จะนำมาพิจารณาปฏิเสธไม่ให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน ยิ่งกว่านั้น องค์การสหประชาชาติ ได้กล่าวถึงสิทธิพักอาศัยในดินแดน (Territorial asylum) ว่า ผู้ใดที่กระทำการเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติไม่มีสิทธิที่จะร้องขอพักอาศัยในดินแดน นอกจากนี้ใน U.N. Declaration on territorial Asylum มาตรา 8 มีหลักกฎหมายเกี่ยวกับการทำลายเผ่าพันธุ์ 'การทำลายล้างเผ่าพันธุ์และการกระทำอื่น ๆ ตาม มาตรา 3 ไม่ถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง สำหรับวัตถุประสงค์ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน รัฐคู่สัญญาสามารถร้องขอให้ทำการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ตามหลักกฎหมายของตน และตามข้อบังคับของสนธิสัญญา และโดยมติขององค์การสหประชาชาติที่เคยลงมติไว้ใน ข้อมติที่ 312 สมัยประชุมที่ 22 เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 1967 ที่จะไม่ยินยอมให้ผู้ใดอ้างขอลิทธิสัถยทางการเมืองถ้าหากปรากฏว่าผู้ร้องขอลิทธิสัถยนั้นได้กระทำอาชญากรรมต่อมนุษยชาติและโดยข้อมติที่ 2645 สมัยประชุมที่ 25 เกี่ยวกับการจี้เครื่องบิน ซึ่งสหประชาชาติได้ลงมติไว้เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 1970 ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า การจี้อากาศยานนั้น เป็นภัยอันตรายร้ายแรงเหมือนกับการทำลายล้างเผ่าพันธุ์และอาชญากรรมสงคราม ซึ่งการกระทำเหล่านี้ถือ เป็นการละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนของผู้โดยสารทั้งปวง ¹

จากเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น การไม่ยอมส่งตัวผู้กระทำความผิดที่ได้กระทำเกี่ยวกับอากาศยานโดยอ้างว่า เป็นความผิดทางการเมือง จึงดูจะมีน้ำหนักน้อยมาก ดังนั้นการกระทำความผิดต่อการทำลายล้างเผ่าพันธุ์และการกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน จึงไม่ถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง และเป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่ร้องขอได้ ²

¹ S.K. Agrawala, Aircraft Hijacking and International Law (1973) P. 55, 60 Footnote 118, 119.

² Convention on the prevention and punishment of the crime of genocide 1948, Art. 7.

จากการที่อนุสัญญา เกี่ยวกับการกระทำความคิดบนอากาศยานทั้งสามฉบับได้กำหนด ลักษณะความคิดและให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ระหว่างรัฐที่ร้องขอ และรัฐที่ผู้กระทำความผิด ปราบกฏตัว แต่การปฏิบัติตามอนุสัญญาทั้งสามฉบับก็มีอุปสรรค เนื่องจากมีประเทศเป็นจำนวนมาก ที่ไม่ได้เข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาอัน เป็นการขาดความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้วยเหตุที่การกระทำ ความคิดบนอากาศยาน เป็นภัยอันตรายต่อการคมนาคมทางอากาศเป็นอย่างมาก ดังนั้นนักกฎหมาย ของประเทศต่าง ๆ ก็พยายามที่จะผลักดันให้ประเทศที่ยังไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญาเหล่านั้นได้ สมัค เป็นภาคีและให้สัตยาบันในอนุสัญญาทั้งสามฉบับ เกี่ยวกับการการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนี้

ด้วยเหตุนี้ในการประชุมสันติภาพแห่งโลก ทางกฎหมายที่กรุงเบลเกรดประเทศ ยูโสลลาเวีย รวม 90 ชาติ เข้าร่วมประชุมเป็นจำนวน 4,000 คนเศษ ชาติที่เข้าประชุมมากที่สุดได้แก่สหรัฐอเมริกา รองลงมาได้แก่ ประเทศยูโกสลาเวีย ญี่ปุ่น เป็นที่ 3 มีผู้แทนเข้าร่วม ประชุม 60 คน ไทยมาเป็นที่ 4 มีนักกฎหมายไทยเข้าร่วมประชุมประมาณ 35 คน ในวันสุดท้าย ของการประชุม คือ วันที่ 24 กรกฎาคม 2514 ที่ประชุมได้มีมติสรุปข้อมติทั้งหมด 29 ข้อ มีมติที่สำคัญเกี่ยวกับการกระทำความคิดบนอากาศยาน ดังนี้

สรุปมติข้อ 5 ความรับผิดชอบต่ออุบัติเหตุของยานพาหนะในอวกาศ

ที่ประชุมได้เรียกร้องให้ทุกประเทศได้ให้สัตยาบันต่อการลงนามในข้อตกลงและอนุ สนธิสัญญาเกี่ยวกับอุบัติเหตุของยานพาหนะในอวกาศ ซึ่งจะ เป็นผลประโยชน์ต่อมวลประเทศทั้ง ปวง หากได้มีสภาพบังคับเกิดขึ้น

สรุปข้อ 20 การแก้ไขกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการจี้เครื่องบิน

ที่ประชุมมีมติเตือนประเทศทั้งหลายในโลกว่า ควรจะได้มีการแก้ไขกฎหมายอาญา ของแต่ละประเทศเกี่ยวกับการจี้เครื่องบิน (aircraft hijacking) อันเป็นภัยร้ายแรงใน ปัจจุบันให้การกำหนดโทษอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน เพื่อที่จะให้ภัยการจี้ปล้นเครื่องบินระงับลง

สรุปมติข้อ 23 กระบวนการยุติธรรมของศาลโลก

ที่ประชุมมีมติให้ขยายอำนาจของศาลโลกให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยจัดตั้งศาลภายในของแต่ละประเทศขึ้น ให้มีอำนาจพิจารณาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างคู่ความที่เป็นพลเมืองจากรัฐต่างกัน หรือพลเมืองของรัฐหนึ่งกับรัฐอีกรัฐหนึ่ง โดยห้ามอ้างสิทธิคุ้มกันและการตัดสินของศาล เช่นว่านี้ให้มีผลบังคับเดียวกับศาลของประเทศนั้น ๆ โดยมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อศาลโลกได้ด้วย

สรุปมติข้อที่ 27 ศาลอาญาระหว่างประเทศ ที่ประชุมได้มีมติว่า

1. เร่งเร้าให้ที่ประชุมใหญ่ของสหประชาชาติศึกษาปัญหาที่ยังยากต่องานซึ่งกำลังดำเนินอยู่ของคณะกรรมการศาลระหว่างประเทศ เพื่อที่คณะกรรมการนั้น ๆ จะได้ร่างข้อบังคับของศาลดังกล่าวโดยมิชักช้า

2. การจัดทำให้มีการจัดตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศขึ้น เพื่อ

ก. ขจัดปัญหาการขัดกันทางกฎหมายอาญาให้หมดไป

ข. ให้ศาลดังกล่าวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในเขตที่ไม่มีศาลของประเทศหนึ่งประเทศใด มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในเขตนั้น

ค. ให้รัฐต่าง ๆ สนับสนุนการตั้งชุมนุมดังกล่าวนี้ขึ้น เพื่อสนับสนุนชุมนุมอื่นต่อไป

3. ที่ประชุมนี้ เร่งเร้าให้นักวิชาการสมาคมอาชีพต่าง ๆ และกลุ่มผู้ที่สนใจติดตามผลงานในการจัดตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศนี้ขึ้น

4. แนะนำว่าในการประชุมศูนย์สันติภาพโดยทางกฎหมายในครั้งต่อไปให้บรรจุหัวข้อในการเตรียมการและร่างระเบียบการของเขตอำนาจศาลอาญาระหว่างประเทศรวมถึงระเบียบการปฏิบัติงานของศาลอาญาระหว่างประเทศนี้ด้วย ¹

มติต่าง ๆ เหล่านี้เป็นความพยายามที่จะร่วมมือกันระหว่างประเทศเพื่อที่จะให้รัฐต่าง ๆ อยู่อย่างมีความสงบเรียบร้อย ปราศจากการก่อการร้ายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะมติที่ 20 นั้น เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดบนอากาศยานโดยตรง โดยมุ่งประสงค์ที่จะให้ผู้กระทำความ

¹ การประชุมสันติภาพแห่งโลกทางกฎหมาย บทบัญญัติ เล่มที่ 28 ประจำปี 2514

ผิดได้รับโทษเท่า ๆ กันไม่ว่ารัฐใดจะเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีก็ตาม มตินี้จะต้องมีการปฏิบัติต่อไปในอนาคตอย่างแน่นอน เนื่องจากว่าในปัจจุบันนี้ประเทศต่าง ๆ กำหนดอัตราโทษความผิดฐานเดียวกันแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับว่าประเทศนั้นใช้โทษอะไรในการกำหนดอัตราโทษ

ส่วนมติที่ 23 นั้น เป็นแนวความคิดในการพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศให้มีช่องว่างน้อยที่สุด โดยให้มีการจัดตั้งศาลภายในของแต่ละประเทศ โดยเฉพาะศาลอาญาระหว่างประเทศนั้น ควรจะจัดตั้งอย่างยิ่ง เพราะสามารถแก้ไขปัญหาขัดกันทางกฎหมายอาญาได้

นอกจากนี้ยังมีการประชุมกฎหมายแห่งโลกครั้งที่ 7 ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ 12 ถึง 17 ตุลาคม 2518 ประเทศไทยก็มีผู้แทนเข้าร่วมประชุมด้วย 2 ท่าน คือ นายสุธรรม ภัทธาคม และนายสรรเสริญ ไกรจิตติ มีข้อยุติที่สำคัญเกี่ยวกับการกระทำความผิดบนอากาศยาน ซึ่งถือว่าเป็นการก่อการร้ายที่มีผลกระทบต่อประเทศอื่น คือข้อยุติหมายเลข 11 และ 12 ¹

ข้อยุติหมายเลข 11 เรื่องการออกกฎหมายและการดำเนินงานของรัฐเพื่อป้องกันการก่อการร้าย

ที่ประชุมสันติภาพแห่งโลก โดยกฎหมายแห่งกรุงวอชิงตัน

ก. ขอร้องรัฐบาลทุกรัฐให้ร่วมมือกันดำเนินการออกกฎหมายภายในของรัฐ และปฏิบัติการเพื่อป้องกันและลงโทษการกระทำรุนแรงด้วยการใช้กำลัง ซึ่งมีผลกระทบต่อประเทศอื่น

ข. ขอร้องศูนย์สันติภาพแห่งโลก โดยกฎหมายให้ค้นคว้าหาคำแนะนำในด้านกำรออกกฎหมายให้บรรดารัฐต่าง ๆ

ค. ขอร้องรัฐบาลต่าง ๆ ให้เคารพต่อสิทธิของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเอง เพื่อจะไม่ให้ข้อแก้ตัวโดยชอบในการก่อเหตุร้าย

ง. ขอร้องบรรดาองค์การระหว่างประเทศและหน่วยชำนาญงานด้านต่าง ๆ ในการป้องกันไม่ให้มีความก้าวหน้าทางเทคนิคในการก่อการร้ายต่าง ๆ

¹ การประชุมกฎหมายแห่งโลกครั้งที่ 7 บทบัญญัติ วรสารของเนติบัณฑิตยสภา เล่มที่ 33 ปี 2519 ตอนที่ 3 หน้า 354-467.

ข้อยุติหมายเลข 12 เรื่องการป้องกันและการลงโทษการก่อการร้าย

1. ทุกรัฐจะต้องต่อต้านการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายและยอมรับว่าการกระทำเช่นนั้น เป็นอาชญากรรม
2. ทุกรัฐจะต้องไม่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้กระทำการอันเป็นการก่อการร้ายรวมทั้งผู้สนับสนุนด้วย
3. ทุกรัฐจะต้องนำตัวผู้ก่อการร้ายไปฟ้องศาลให้พิจารณาโทษ และในกรณีจำเป็นจะต้องส่งตัวบุคคลเหล่านั้นข้ามแดนไปให้ประเทศอื่นลงโทษด้วย
4. รัฐทั้งหลายจะต้องร่วมมือกันและร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศในการปราบปรามอาชญากรรมอันเป็นการก่อการร้าย

ข้อยุติหมายเลข 11 และหมายเลข 12 ได้เน้นเฉพาะในเรื่องการก่อการร้ายที่จะให้ผลกระทบกระเทือนต่อหลายรัฐ ให้ถือเป็นอาชญากรรม ความผิดที่กระทำบนอากาศยานก็ก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อหลายรัฐ จำเป็นจะต้องมีมาตรการทางกฎหมายลงโทษโดยให้รัฐทุกรัฐออกกฎหมายภายใน เพื่อป้องกันการกระทำความผิด และก็ให้รัฐต่าง ๆ ให้ความร่วมมือในการที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดน ห้ามไม่ให้ช่วยเหลือผู้กระทำความผิด โดยการให้ลี้ภัยอยู่ในรัฐนั้น

จะเห็นได้ว่าการประชุมทางกฎหมายทั้งสองครั้ง ต่างก็ย้าถึงการก่อเหตุเหตุร้ายที่จะกระทบกระเทือนและให้รัฐทุกรัฐร่วมมือกันในการป้องกันการกระทำความผิด และจากการประชุมทางกฎหมายนี้มีส่วนทำให้ประเทศไทยได้ออกพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดบนอากาศยานขึ้นมา 1 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 ซึ่งเป็นการออกกฎหมายเพื่อรองรับอนุสัญญาเกี่ยวกับการกระทำความผิดบนอากาศทั้ง 3 ฉบับ

6. การส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521

ตามหลักแล้วกฎหมายระหว่างประเทศไม่ว่าจะเป็นในรูปของจารีตประเพณีหรือสนธิสัญญาก็ตาม อาจนำมาบังคับใช้เสมือนเป็นกฎหมายภายในได้โดยไม่มี การออกกฎหมายภายในมารับรองอีกชั้นหนึ่ง ดังนั้น ในอนุสัญญาต่าง ๆ แม้ประเทศไทยจะได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญา ระหว่างประเทศ หรือทำสนธิสัญญาทวิภาคีกับประเทศใดประเทศหนึ่ง ความตกลงกับประเทศ ดังกล่าวนั้นก็มีผลบังคับเป็นกฎหมายไทย¹

ถ้าจะให้อนุสัญญามีผลบังคับเสมือนเป็นกฎหมายไทยประเทศไทยก็ต้องออกกฎหมายภายในมารองรับอนุสัญญานั้นก่อน อนุสัญญาเกี่ยวกับการกระทำความผิดบนอากาศยานทั้งสามฉบับนั้นประเทศไทยก็ได้ออกกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติรับรองแล้ว คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 ซึ่งได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้วในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 95 ตอนที่ 87 ลงวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2521

ความผิดที่กระทำความผิดบนอากาศยานนั้น ตามอนุสัญญากรุงเฮก 1970 และอนุสัญญากรุงมอนทรีล 1971 ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า ความผิดประเภทนี้เป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ โดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา 8 สำหรับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ 2521 นั้นเกี่ยวกับความผิดชนิดนี้สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้หรือไม่ พิจารณาได้จากมาตรา 12 และ มาตรา 17

มาตรา 12 ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้นอกราชอาณาจักร จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร ถ้า

(1) ความผิดนั้นได้กระทำในอากาศยานต่างประเทศ และอากาศยานนั้นลงสู่พื้นในราชอาณาจักรพร้อมด้วยผู้กระทำความผิด

---

¹ กฎหมายการบิน บทบัญญัติ วารสารของเนติบัณฑิตยสภา เล่มที่ 34 ปี 2520 ตอนที่ 1 หน้า 31.

(2) ความผิดนั้นได้กระทำในอากาศยานต่างประเทศที่บุคคลซึ่งมี ภูมิลาเนาหรือถิ่นที่อยู่ถาวร หรือสถานที่หลักในการประกอบธุรกิจอยู่ในราชอาณาจักร เข้ามา ทำการบินโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานของผู้ให้เข้ามาด้วย หรือ

(3) ผู้กระทำตามมาตรา 5 หรือ มาตรา 6 ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักร และมีได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

มาตรา 17 เมื่อได้รับบุคคลดังกล่าวใน มาตรา 15 หรือมาตรา 16 ไว้

(1) ถ้าเป็นกรณีที่จะต้องทำการสอบสวน เพื่อดำเนินคดีให้เจ้าหน้าที่ ผู้มีอำนาจส่งบุคคลดังกล่าวและพยานหลักฐาน ถ้าหากมีแก่พนักงานสอบสวนโดยมิชักช้า ถ้าการ สอบสวนเบื้องต้น ปรากฏว่าเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินคดีได้ในราชอาณาจักร และไม่มีการขอให้ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ให้ปล่อยตัวไป

(2) ถ้าเป็นกรณีที่ไม่จำเป็นต้องทำการสอบสวน หรือ เป็นกรณีกระทำการ ผ่าฝืนต่อระเบียบและวินัยในอากาศยาน ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจควบคุมบุคคลดังกล่าวไว้เท่าที่ จำเป็น เพื่อให้บุคคลนั้นเดินทางอากาศไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่บุคคลนั้นเป็นผู้มีสิทธิเข้า มาหรืออยู่ในราชอาณาจักร ก็ทำให้ปล่อยตัวไป

มาตรา 12 ของพระราชบัญญัตินี้ได้กล่าวถึงการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ ได้กระทำผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กล่าวคือ ได้กระทำการตามมาตรา 5 หรือ มาตรา 6 และผู้นั้นปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักรไทย ก็ให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ แต่ในกรณี ที่ไม่มีรัฐใดร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ต้องดำเนินการฟ้องร้องลงโทษผู้นั้นในราชอาณาจักร ซึ่ง เป็นการลงโทษตามหลักการลงโทษสากล แม้ว่าความผิดที่เกิดขึ้นนั้น จะไม่ได้กระทำในอากาศ ยานของประเทศไทย และไม่ได้กระทำต่อผู้ที่มีสัญชาติไทย หรือผู้กระทำไม่ได้มีสัญชาติไทยก็ตาม ขอให้ปรากฏตัวผู้กระทำความผิดในราชอาณาจักรไทย ประเทศไทยก็มีอำนาจพิจารณาลงโทษผู้นั้นได้

เมื่อพิจารณาเขตอำนาจศาลไทยในการที่จะพิจารณาพิพากษาผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับ อากาศยานที่ได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการบินอากาศ พ.ศ. 2521 มาตรา 7, 8, 9 และได้กระทำนอกราชอาณาจักรกระทำเสร็จสิ้นไปแล้ว ต่อมา

ผู้กระทำความผิดได้หลบหนีมาปรากฏตัวที่ในราชอาณาจักรไทยในกรณีเช่นนี้ ศาลไทยจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาลงโทษได้ หรือไม่เพราะไม่ใช่เป็นกรณีตาม มาตรา 12 หรือจะทำการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่เกิดความเสียหาย และร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ได้หรือไม่ กรณีเช่นนี้ ต้องพิจารณาอำนาจศาลไทยตามประมวลกฎหมายอาญา

6.1 อำนาจศาลไทยตามประมวลกฎหมายอาญา อำนาจศาลตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยจะมีขอบเขตในการพิจารณาพิพากษาบังคับได้มากน้อยเพียงใด กล่าวคือ จะบังคับได้เฉพาะกรณีที่เหตุเกิดในประเทศไทย หรือขยายครอบคลุมไปถึงกรณีที่เกิดนอกประเทศด้วย ต้องพิจารณาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศในการใช้กฎหมายอาญาของประเทศต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 3 ทฤษฎี¹ คือ

1. ทฤษฎีจำกัดเขตอำนาจศาล
2. ทฤษฎีว่าด้วยอำนาจพิจารณาเฉพาะตัวบุคคล
3. ทฤษฎีว่าด้วยการลงโทษโดยไม่จำกัดขอบเขต

1. ทฤษฎีจำกัดเขตอำนาจศาล ทฤษฎีนี้ถือว่าเมื่อมีการกระทำความผิดอันเป็นการละเมิดกฎหมายของรัฐใด รัฐนั้นมียอำนาจที่จะดำเนินการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ รัฐอื่นจะเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ได้ ถือว่าอำนาจศาลมีอยู่เฉพาะในอาณาเขตของรัฐเท่านั้น หลักเขตอำนาจศาลเหนืออาณาเขตก็เกิดจากทฤษฎีนี้

2. ทฤษฎีว่าด้วยอำนาจพิจารณาเฉพาะตัวบุคคล ทฤษฎีนี้ถือว่ารัฐมีอำนาจที่จะทำการพิจารณาพิพากษาคดีที่คนในบังคับของตนไปกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรได้โดยมีหลักสำคัญคือ จำเลยจะต้องเป็นคนในบังคับไม่ใช่คนต่างด้าว

3. ทฤษฎีว่าด้วยการลงโทษโดยไม่จำกัดขอบเขต คือ ทฤษฎีซึ่งให้อำนาจแก่ศาล ซึ่งพบตัวผู้กระทำความผิด มีอำนาจพิจารณาพิพากษา โดยไม่คำนึงว่าการกระทำความผิดอาญานั้นจะเกิดขึ้นในประเทศใดก็ตามและไม่ต้องคำนึงว่าผู้ต้องหาจะเป็นคนสัญชาติใด เมื่อนำ

---

¹ ประกอบ ประพันธ์ เนติวุฒิ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา
ตอนที่ 2 หน้า 3-6 .

ทฤษฎีเหล่านี้มาเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายอาญาของไทย ตั้งแต่ มาตรา 4 ถึงมาตรา 11 จะเห็นว่าประมวลกฎหมายอาญาของไทย ฉบับปัจจุบันได้นำเอาทฤษฎีดังกล่าวมาใช้อย่างครบถ้วน ตลอดจนได้วางวิธีการที่จะป้องกันมิให้จำเลยคนเดียวกันต้องได้รับโทษเป็นซ้ำสองในความผิดอันเดียวกันโดยแยกพิจารณา เขตอำนาจศาลไทยตามประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

1. เขตอำนาจศาลไทยที่จะลงโทษผู้กระทำผิดในราชอาณาจักร
2. เขตอำนาจศาลไทยที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักร
3. วิธีป้องกันมิให้ผู้กระทำคนเดียวต้องได้รับโทษสองครั้งซ้ำกัน

เขตอำนาจศาลไทยที่จะลงโทษผู้กระทำผิดในราชอาณาจักรนั้นไม่สู้มีปัญหามากนัก การกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานในราชอาณาจักรก็เช่นเดียวกัน ถึงแม้ว่าอากาศยานนั้นไม่ได้มีสัญชาติไทยก็ตาม หรือผู้เสียหายหรือผู้กระทำความผิดจะไม่มีสัญชาติไทยก็ตาม แต่ถ้ากระทำความผิดนั้นได้เกิดขึ้นในอาณาเขตของประเทศไทย แล้วศาลไทยมีอำนาจที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดได้ นอกจากนี้ยังมีกรณีอื่น ๆ ที่ประมวลกฎหมายอาญาให้ถือว่าเป็นการกระทำในราชอาณาจักร เช่น เดียวกัน และศาลไทยมีอำนาจลงโทษได้ เช่นเดียวกับการกระทำในราชอาณาจักร โดยได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 4 วรรค 2 มาตรา 5 และมาตรา 6 ซึ่งจะเห็นได้ว่าแม้จะไม่ได้กระทำในราชอาณาจักรโดยตรง ก็ให้มีผลเสมือนกระทำในราชอาณาจักร กล่าวคือ ศาลไทยมีอำนาจพิจารณาพิพากษาลงโทษได้เสมอโดยมิต้องคำนึงถึงว่าจะ เป็นความผิดประเภทใด

คำว่าราชอาณาจักร ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศย่อมหมายถึงสิ่งต่อไปนี้¹

1. พื้นที่ดินตามแนวเขตของเส้นพรมแดนในภูมิศาสตร์ทั้ง 4 ทิศ รวมทั้งเกาะต่าง ๆ ของไทยด้วย
2. พื้นที่ซึ่งอยู่ในอาณาเขตของประเทศไทย เช่น แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ

¹ โอสถ โกสิน คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค 1 เล่ม 1

3. หันทะเล ห่างจากฝั่งของราชอาณาจักรออกไปไม่เกิน 12 ไมล์
4. หันอากาศเหนือเขต ตามข้อ 1, 2, 3

6.2 เขตอำนาจศาลไทยที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักร การกระทำ

ความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน เกี่ยวข้องกันหลายประเทศ อาจเกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทย ผู้กระทำความผิดก็หลบหนีมาอยู่ในราชอาณาจักรไทย ประเทศไทยจะลงโทษได้หรือไม่ ถ้าหากว่าอากาศยานหรือผู้เสียหายหรือผู้กระทำความผิดไม่มีสัญชาติไทยเลย ถ้าหากศาลไทยพิจารณาพิพากษาลงโทษ จะเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรหรือไม่

ในกรณีนี้ประมวลกฎหมายอาญาของไทยได้นำเอาทฤษฎีว่าด้วยอำนาจพิจารณาเฉพาะตัวบุคคลและทฤษฎีว่าด้วยการลงโทษ โดยไม่จำกัดขอบเขตมาบัญญัติไว้ ซึ่งแยกหลักเกณฑ์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

- ประเภทที่ 1 ความผิดนอกราชอาณาจักรที่ถือเอาลักษณะแห่งความผิดเป็นสำคัญ
- ประเภทที่ 2 ความผิดนอกราชอาณาจักรที่ถือเอาตัวบุคคลเป็นสำคัญ ประมวลกฎหมายอาญาวางหลักไว้ว่าถ้าปรากฏว่า ผู้ใดกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งตามประเภทที่ระบุไว้ แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร ศาลไทยก็มีอำนาจลงโทษได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้กระทำความผิดจะเป็นคนสัญชาติใด

หลักในเรื่องนี้ มีอยู่ในมาตรา 7 บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ นอกราชอาณาจักร จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร คือ

- (1) ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 107 ถึง มาตรา 129
- (2) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและแปลงตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 240 ถึง มาตรา 249 มาตรา 264 มาตรา 257 และมาตรา 266 (3) และ (4)

(๑) ความผิดฐานชิงทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๓๓๙ และความผิดฐาน ปล้นทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๓๔๐ ซึ่งได้กระทำในทะเลหลวง

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติ มาตรา ๗ ดังกล่าวนี้อแล้ว จะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมายอาญา ถือหลักกว่าบุคคลจะถูกลงโทษโดยศาลไทย ตามมาตรา ๗ นี้ ได้ต่อเมื่อเข้าองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ

๑. มีการกระทำผิดนอกราชอาณาจักร
๒. กระทำผิดอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กฎหมายระบุไว้ในมาตราด่าง ๆ
๓. บุคคลนั้นอยู่ในอำนาจศาลไทย กล่าวคือจับตัวได้ในประเทศไทย หรือรัฐบาล ได้มีคำขอให้รัฐบาลต่างประเทศส่งตัวมาให้ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ในเรื่องการขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

การพิจารณาพิพากษาคดีจำเลย ซึ่งอยู่ในขอบเขตของ มาตรา ๗ ศาลไทยมีอำนาจ กระทำได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่า จำเลยผู้นั้นจะมีสัญชาติไทย หรือเป็นคนต่างด้าว ข้อสำคัญอยู่ที่ว่า จะต้องได้ตัวจำเลยมาพิจารณาต่อหน้าศาลไทย เพราะตามหลักประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น การพิจารณาคดีอาญาจะต้องกระทำต่อหน้าจำเลย ดังที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๒ บัญญัติว่า "การพิจารณาและสืบพยานในศาลให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย เว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น"

ในมาตรา ๗ นี้แบ่งลักษณะความผิดออกเป็น ๓ พวกคือ

๑. ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร
๒. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลง
๓. ความผิดฐานชิงทรัพย์ในทะเลหลวงซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของความผิดฐาน

โจรสลัด

ความผิดตามมาตรา 7 นี้ ใน (๓) นั้น เมื่อพิจารณาแล้วก็คือความผิดส่วนหนึ่งของ ความผิดฐานโจรสลัดนั่นเอง ในประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยไม่มีคำนิยามของ ความผิดฐานโจรสลัดไว้เลยทั้งที่ประเทศไทยได้เป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยทะเลหลวง ปี ค.ศ. 1958 ในเรื่องความผิดฐานโจรสลัดนั้นตามหลักของสนธิสัญญาหลายฝ่ายได้มี 2 หลัก ซึ่ง แตกต่างกัน เกี่ยวกับโจรสลัดในหลักของกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ¹ International Customary Law ดังนี้

หลักที่ 1 เป็นหลักที่ว่ารัฐทุกรัฐมีหน้าที่ระหว่างประเทศที่จะขจัดโจรสลัดภายใน เขตอำนาจศาลเหนือดินแดนของตน ถ้ารัฐใดไม่ทำการขจัดโจรสลัด หรือกระทำการใดที่จะช่วยเหลือหรือสนับสนุนโจรสลัดนั้น ก็จะมีผลตามกฎหมายที่รัฐนั้นก็จะมีความผิดต่อกระบวนการของการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ และในกรณีที่รุนแรงรัฐนั้นจะต้องถูกลงโทษ หรืออาจถูกกล่าวหาว่าเป็นโจรระหว่างประเทศ ดังนั้นในกรณีที่ขจัดโจรสลัดรัฐจะบัญญัติบทปราบปราม ในกฎหมายอาญาท้องถิ่นและกฎหมายเหล่านั้น ก็อาจจะออกโดยอำนาจของกการระหว่างประเทศ ในทางบัญญัติ

หลักที่ 2 มาจากหลักที่ว่าความผิดฐานโจรสลัดนั้นเป็นความผิดต่อกฎหมายนานาชาติ ซึ่งหมายความว่า ในการคุ้มครองป้องกันทางทะเล ซึ่งทุกรัฐมีสิทธิที่จะใช้ได้ ทุก ๆ รัฐได้ตั้งสมมติฐานว่าตนมีอำนาจศาลเหนือเรือโจรสลัดทุกรัฐมีอำนาจลงโทษ ผู้กระทำความผิดฐานโจรสลัดอย่างรุนแรงรวมถึงการประหารชีวิตด้วยส่วนการลงโทษจะมากน้อยเพียงใดก็เป็นอำนาจของรัฐที่จะบัญญัติกฎหมายของตนกำหนดโทษการให้อำนาจรัฐภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับการปราบปรามโจรสลัดนี้เป็นข้อยกเว้นของหลักเสรีภาพในทะเลหลวง ซึ่งมีหลักว่าในยามสันติทุกรัฐมีสิทธิที่จะมีอำนาจศาลเหนือเรือที่ติดธงของตนเท่านั้นในทะเลหลวง ตามที่กล่าวมาหลักการลงโทษของศาลไทยที่จะลงโทษผู้กระทำผิดนอกราชอาณาจักรไทยมีบัญญัติ

¹ สุผานิต มั่นสุข กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2523 หน้า 5-6 .

ไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 7 เท่านั้น เฉพาะกรณีผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งจะเห็นว่าไม่มีความผิดที่กระทำบนอากาศยานรวมอยู่ด้วยเลย

ดังนั้น การลงโทษผู้กระทำความผิดบนอากาศยาน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 มาตรา 12 เป็นการเพิ่มเติมเขตอำนาจศาลนอกเหนือจากที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของไทย โดยได้ยึดถือหลักการลงโทษสากล ถ้าหากว่าความผิดชนิดนั้น เป็นความผิดที่ถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศตามที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 2

7. การส่งผู้ร้ายข้ามแดนของประเทศไทยกรณีกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน ที่กล่าวมาเป็น การส่งผู้ร้ายข้ามแดน กรณีกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งรัฐที่เป็นภาคีในอนุสัญญาความผิดเกี่ยวกับอากาศยานทั้งสามฉบับ และรัฐที่ไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญา เหล่านี้ว่า จะยึดถือหลักอะไรในการพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดน

สำหรับในประเทศไทย กรณีกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานนั้นในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนพิจารณาจากกฎหมายสองฉบับคือ

1. พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521
2. พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472

พระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้มีความสัมพันธ์กันใน เรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนกล่าวคือ พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 เป็นหลักกฎหมายทั่วไปในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ส่วนพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 เป็นกฎหมายพิเศษที่ออกมายกเว้นพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 ทั้งนี้ก็เพราะมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดนบัญญัติว่า "พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่บรรดาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรุงสยาม เท่าที่ไม่แย้งกับข้อความในหนังสือสัญญา อนุสัญญา และความตกลงนั้น ๆ" จึงหมายความว่า สนธิสัญญา เป็นกฎหมายพิเศษและพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน เป็นกฎหมายทั่วไป เมื่อวิธีการหรือข้อกำหนดในสนธิสัญญาขัดแย้งกับข้อความในกฎหมายทั่วไป จำเป็นจะต้องผูกพันตามคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้กับต่างประเทศ

7.1 หลักทั่วไปในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนของไทย หลักทั่วไปในการพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดนมีอยู่ 2 หลัก อันเป็นหลักสากล ถือว่าเป็นแนวปฏิบัติกันแทบทุกประเทศและประเทศไทยก็ยึดถือหลักนี้ ได้แก่

หลักที่ 1 หลักอันเกี่ยวกับประเภทของบุคคล อันได้แก่หลักที่ว่าบุคคลประเภทใดบ้างที่จะจัดส่งข้ามแดนได้

หลักที่ 2 หลักอันเกี่ยวกับประเภทความผิด อันได้แก่หลักที่ว่า จะมีความผิดประเภทใดบ้างที่จะจัดส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

หลักที่ 1 ประเภทบุคคลบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 มาตรา 13 และมาตรา 16

มาตรา 13 ศาลไม่จำเป็นต้องพียงานหลักฐานข้อต่อสู้ฝ่ายจำเลย นอกจากในข้อต่อไปนี้คือ

- (1) จำเลยไม่ใช่ตัวบุคคลที่ถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดน
- (2) ความผิดนั้นไม่อยู่ในประเภทที่จะส่งข้ามแดนหรือว่าเป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง
- (3) การที่ขอร้องให้ส่งข้ามแดนนั้นความจริงเพื่อประสงค์จะเอาตัวไปลงโทษสำหรับความผิดอย่างอื่น อันมีลักษณะในทางการเมือง
- (4) สัญชาติของจำเลย

ตามมาตรา 13 เมื่อศาลพียงานหลักฐานข้อต่อสู้ของจำเลย เป็นคนสัญชาติไทยแล้ว ศาลจะต้องยกฟ้องและปล่อยตัวจำเลยไป

มาตรา 16 เมื่อศาลได้พิเคราะห์เห็นว่าจำเลย เป็นคนในบังคับสยามก็ดีหรือมีข้อสงสัย หรือมีความยุ่งยากในเรื่องระเบียบอันเกี่ยวกับการรับรอง เอกสารหรือวิธีการทำคำขอให้ส่งข้ามแดนก็ดี ให้ศาลรายงานหาหรือ เสนาบดีกระทรวงยุติธรรมก่อนที่จะออกคำสั่งให้ปล่อยตัวจำเลย

ตามมาตรา 16 เมื่อศาลทราบว่าจำเลย เป็นผู้สัญชาติไทยแล้วก็ต้องยกฟ้องและปล่อยตัวจำเลยไปโดยรายงานให้กระทรวงยุติธรรมทราบก่อนปล่อยตัวจำเลยไป

ทั้งสองมาตรานี้ชี้ให้เห็นชัดเจนว่าประเทศไทยถือหลักเด็ดขาดที่จะไม่ส่งคนสัญชาติไทยข้ามแดนไปให้รัฐอื่นลงโทษ หลักนี้นานาประเทศเกือบทั่วโลกก็ถือหลักไม่ส่งคนในสัญชาติข้ามแดนไปให้รัฐอื่นลงโทษ เช่น ประเทศ เดนมาร์ก กรีซ กัวเตมาลา ไซติ ไอร์แลนด์ อิตาลี ลุกเซมเบิร์ก นิคารากัว ซาลวาดอร์ สเปน อาร์เจนตินา ฮังการี อิรัก ปาราโกเวรู ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส ปอร์ตุเกส รูมาเนีย ซานมาริโน และ ยูโกสลาเวีย ¹

หลักที่ 2 หลักอันเกี่ยวกับประเภทความผิด บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 มาตรา 4 "แม้จะไม่มีสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ดี ถ้ารัฐบาลสยามพิจารณาเห็นเป็นการสมควร ก็อาจส่งตัวบุคคลผู้ต้องหาหรือที่พิจารณาเป็นสัจย์ว่ากระทำผิดมีโทษอาญาภายในเขตอำนาจศาลของต่างประเทศใด ๆ ให้แก่ประเทศนั้น ๆ ได้ แต่การกระทำเช่นว่านี้ต้องเป็นความผิดที่กฎหมายสยามกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี"

ประเภทความผิดที่กฎหมายไทยกำหนดไว้ เป็นการระบุดำเนินการที่โทษขั้นต่ำต้องจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถึงจะพิจารณาส่งข้ามแดน แต่ประเภทความผิดที่อาจจะส่งข้ามแดนได้นั้นจำเป็นต้องมีลักษณะอีกอย่างหนึ่งที่เรียกว่า double criminality หมายถึงการกระทำนั้นนอกจากจะเป็นความผิดในประเทศที่ร้องขอแล้วยังต้องเป็นการกระทำอันเป็นความผิดในประเทศที่รับคำขออีกด้วยคือ จะต้องเป็นความผิดของประเทศทั้งสองจึงจะส่งข้ามแดนไป ²

หลักที่หนึ่งและหลักที่สองนั้น เป็นหลักทั่วไปในการพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดนซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 มาตรา 2, 12 และ มาตรา 16 แม้ว่า

¹ Sen, B. A Diplomatic Handbook of International Law and Practice. The Hague : Martinus Nijhoff, 1965 Page 363.

² สุพานิต มั่นสุข กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2523 หน้า 176.

ประเทศไทยจะยึดถือหลักทั่วไปในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยพิจารณาถึงประเภทของบุคคล และประเภทความผิดก็ตามแต่ว่าในปัจจุบันนี้ประเทศไทยก็มีสนธิสัญญาเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนเพียง 5 ฉบับเท่านั้นคือ

ฉบับที่ 1 สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับอังกฤษ ลงชื่อ ณ กรุงเทพมหานคร วันที่ 4 มีนาคม ร.ศ. 129

ฉบับที่ 2 หนังสือสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับสหพันธรัฐอเมริกา ลงนามที่ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม ค.ศ. 1922

ฉบับที่ 3 อนุสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเบลเยียม ลงนามที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 14 มกราคม ค.ศ. 1937

ฉบับที่ 4 สนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 1976

ฉบับที่ 5 สนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ทำที่ มนิลา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม ค.ศ. 1981

7.2 ความคิดที่สามารถส่งข้ามแดนได้ตามบทบัญญัติของสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ ร.ศ. 129¹ ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ประเทศไทยทำกับประเทศอังกฤษนั้น ได้กำหนดลักษณะของความคิดไว้ว่าความผิดประเภทใดจึงสามารถที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ แต่ความคิดที่ได้กำหนดไว้ในสัญญานั้นได้ยึดถือเอาความผิดตามประมวลกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 ดังนั้นในปัจจุบันนี้สัญญาฉบับนี้ก็ยังมีผลบังคับใช้กับประเทศไทย การพิจารณาความคิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะต้องเทียบเคียงกับประมวลกฎหมายอาญาฉบับปัจจุบันในลักษณะความคิดที่เหมือนกัน ความคิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้บัญญัติไว้ใน ข้อ 2 ของสัญญาผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ ร.ศ. 129 ดังนี้

¹ หนังสือชุดประมวลสนธิสัญญา เล่ม 2 พ.ศ. 2413-2462 กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ มิถุนายน 2512 หน้า 193.

ความคิดอันมีโทษทั้งหลาย ซึ่งจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนแก่กันนั้น คือ

1. โทษฆ่าคนตายโดยเจตนา หรือโทษพยายามจะฆ่าคนให้ตาย หรือสมคบกันจะฆ่าคนให้ตาย
2. โทษฆ่าคนตายโดยไม่มีเจตนา
3. โทษประทุษร้ายแก่ร่างกายถึงบาดเจ็บ โทษจงใจประทุษร้ายแก่ร่างกายอย่างสาหัส
4. โทษปลอมเงินตรา หรือแปลงเงินตรา หรือจำหน่ายใช้เงินตราปลอมหรือแปลง
5. โทษกระทำเครื่องมือ หรือจักรกลไก ซึ่งรู้ว่าสำหรับจะใช้หรือเจตนาจะใช้สำหรับปลอมแปลงเงินตรา
6. โทษปลอมแปลงหรือเปลี่ยนสีบ ฤๅกระทำสรรพสิ่งซึ่งเป็นของฉ้อฉน เป็นของปลอมแปลง หรือ เป็นของเปลี่ยนสีบแทนของจริง
7. โทษยกยอกทรัพย์ หรือลักทรัพย์
8. โทษจงใจทำร้ายแก่ทรัพย์สมบัติด้วยเครื่องระเบิด ฤๅด้วยเครื่องมืออย่างอื่น ๗ อันเป็นมหันตโทษ
9. โทษฉ้อโกงเอาเงิน ฤๅสิ่งของ หรือหนังสือสำคัญ
10. โทษรับเงิน หรือหนังสือสำคัญ หรือทรัพย์สินของอันมีราคา เมื่อรู้ว่าสิ่งนั้นเป็นของโจรลักมา หรือ เป็นของยกยอกกันมา หรือ เป็นของที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
11. โทษทั้งหลายอันผิดต่อกฎหมายล้มละลาย
12. โทษฉ้อโกง ซึ่งผู้รับมอบทรัพย์สินธนาคาร เอเยนต์ ผู้รับขาย ผู้ที่ไว้วางใจให้จัดการ หรือผู้อำนวยการ หรือสมาชิก หรือพนักงานของบริษัทใด ๆ ได้กระทำผิดซึ่งกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลานั้น กำหนดไว้ว่าเป็นความผิดในทางอาญา
13. โทษเบิกความเท็จ หรือจัดหาผู้อื่นมาเบิกความเท็จ
14. โทษข่มขืนทำชำเรา
15. โทษกระทำชำเรา หรือพยายามจะกระทำชำเราหญิงที่มีอายุต่ำ ยังไม่รู้เพียงสาตามที่มีกำหนดไว้ในกฎหมายของประเทศฝ่ายนั้น ๗
16. โทษกระทำอนาจาร

17. โทษริดลูกให้ลูกแท้ง ไข่ยากินหรือใช้เครื่องมือทั้งหลายด้วย เจตนาหมายจะ
ให้หญิงแท้งลูก

18. โทษลักพาคนหนี

19. โทษลักเด็ก

20. โทษละทิ้ง หรือทอดทิ้ง หรือกักขังเด็กไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

21. โทษลักคน หรือกักขังคนไว้ในที่ผิดต่อกฎหมาย

22. โทษตัดช่อง หรือย่องเบา

23. โทษวางเพลิง

24. โทษชิงทรัพย์ โดยใช้กำลัง

25. โทษจงใจกระทำร้ายด้วยเจตนา หมายถึงให้เกิดอันตรายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

ในรถไฟ

26. โทษขู่เข็ญด้วยหนังสือ หรือด้วยอุบายอย่างอื่น ๆ โดยเจตนาเพื่อกันโซก

เอาทรัพย์

27. โทษโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างนา ๆ ประเทศ

28. โทษทำให้เรือกำปั่นในทะเลจม หรือเป็นอันตราย หรือโทษพยายาม หรือ
สมคบกันกระทำการ เช่นว่านี้

29. โทษกระทำร้ายต่อร่างกายในเรือซึ่งเดินอยู่ในท้องทะเล ด้วยเจตนา

หมายจะให้ถึงแก่ชีวิต หรือจะให้เจ็บปวดสาหัส

30. โทษขัดขืน หรือสมคบกัน เพื่อจะขัดขืนอำนาจของนายเรือ ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

ในเวลาเรือเดินอยู่ในท้องทะเล

31. โทษค้าทาสที่นับว่าเป็นผิดต่อกฎหมายทั้ง 2 ประเทศ

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันนั้น ถ้ากฎหมายทั้งสองฝ่ายว่าผู้สมรู้ร่วมคิดมีความผิดควรลงโทษ
ด้วยแล้ว ก็ส่งผู้สมรู้ร่วมคิดให้ซึ่งกันและกันด้วยเหมือนกัน

ถ้าโทษอย่างอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ถ้ามีความอยู่ในกฎหมายซึ่งใช้อยู่
ทั้งสองฝ่ายว่าจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ต่อกันหรือไม่

7.3 ความผิดที่สามารถส่งข้ามแดนได้ตามบทบัญญัติของหนังสือสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1922¹ ประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์กันมานานแล้ว และเพื่อที่จะส่งเสริมความยุติธรรมในแต่ละประเทศ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับการลงโทษอย่างยุติธรรม โดยให้มี การส่งตัวผู้ที่หลบหนีความยุติธรรม จากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง จึงได้ทำสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่งันในความผิดที่กำหนดไว้ในหนังสือสัญญา แต่เนื่องจากในขณะที่ทำสัญญานั้น ประเทศไทยได้ยึดถือเอาความผิดตามประมวลกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 และหนังสือสัญญาดังกล่าวก็ยังมีผลใช้บังคับอยู่ ดังนั้นปัจจุบันนี้ในการพิจารณาเพื่อส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับประเทศสหรัฐอเมริกา ต้องยึดถือความผิดที่ปรากฏในประมวลกฎหมายอาญาดังปัจจุบันโดยเทียบเคียงในลักษณะความผิดที่เหมือนกัน ความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่งันนั้น มีบัญญัติไว้ในข้อ 2 ของสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1922 ดังนี้

ให้ส่งตัวตามบทบัญญานี้ บรรดาบุคคลที่ต้องหา ฤาพิจารณาเป็นสังแล้วว่ ได้กระทำผิดสัญญาใด ๆ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. โทษฆ่าคนตายโดยเจตนาร้าย รวมทั้งโทษอาญาที่ชื่อว่าโทษฆ่าบิดามารดาตาย โทษลอบฆ่าคนตาย, โทษฆ่าคนตายใช้เจตนาร้าย หากจงใจทำ, โทษวางยาพิษ ฤาโทษฆ่านารกตาย เหล่านี้
2. โทษพยายามจะฆ่าคนให้ตายโดยเจตนาร้าย
3. โทษข่มขืนกระทำชำเรา, โทษริดลูกให้แท้ง, โทษกระทำชำเราเด็กอายุต่ำกว่าสิบสองปี
4. โทษลักพาฤากักขังหญิงผู้ใหญ่ฤาเด็ก เพื่อการอนาจาร
5. โทษมีภรรยาพร้อมกันสองคน
6. โทษวางเพลิงประทุษร้าย
7. โทษทำลาย ฤาขัดขวางทางรถไฟ โดยเป็นการจงใจทำและไม่ชอบด้วย

¹ หนังสือชุดประมวลสนธิสัญญา เล่ม 3 พ.ศ. 2463 - 2469 กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ธันวาคม 2512 หน้า 31.

กฎหมายกับ เปรณยานตรายแก่ชีวิตร์มนุษย์

(ง) โทษอาญาอันกระทำผิดในทะเล

(ก) โทษโจรสลัด ตามที่ทราบกันและวิเคราะห์ไว้เป็นสามัญในกฎหมายระหว่างประเทศ หากกฎหมายบ้านเมือง

(ข) โทษลเมิดทำให้เรือจม ถ้าทำลายเรือในทะเล ถ้าโทษพยายามที่จะกระทำเช่นนั้น

(ค) โทษลูกเรือ ถ้าบุคคลอื่น ๆ ในเรือ ซึ่งเดินอยู่ในท้องทะเลเป็นจำนวนตั้งแต่สองคนขึ้นไปกำเรือขึ้น ถ้าคบคิดกันขัดขวางอำนาจนายเรือ ถ้าผู้บังคับการเรือ ถ้าเข้ายึดเอาเรือโดยฉ้อฉล ถ้าผลการก็ดี

(ง) โทษกระทำร้ายร่างกายในเรือซึ่งเดินอยู่ในท้องทะเล โดยเจตนาหมายจะให้เปอนอันตรายแก่ร่างกาย

9. โทษโจรสลัดลักย่องเบา โดยวิเคราะห์ได้แก่การตัดช่องและเข้าไปในบ้านเรือนของผู้อื่นในเวลากลางคืน โดยเจตนาหมายจะกระทำผิดร้ายในที่นั้น

10. โทษกระทำการตัดช่อง และเข้าไปในสำนักงานรัฐบาลและสำนักงานของเจ้าหน้าที่ผู้ถืออำนาจของบ้านเมือง ถ้าสำนักงานบรรดาธนาการ, ห้างการธนาการ, ธนาการออมสินบริษัทอย่างทีเรียกว่าดริสต์ บริษัทการประกันและบริษัทอื่น ๆ ถ้าตึกโรงร้านอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่ที่อยู่ทั้งนี้โดยเจตนาหมายจะกระทำผิดร้ายในที่นั้น ๆ

11. โทษโจรชิงทรัพย์ โดยวิเคราะห์ ได้แก่การกระทำผิดคิดร้ายใช้กำลัง แย่งชิงทรัพย์สิ่งของเอาเงินจากตัวบุคคลผู้อื่นโดยพลการ ถ้ากระทำให้ผู้นั้นกลัว

12. โทษปลอมหนังสือ ถ้าจำหน่ายหนังสือปลอม

13. โทษปลอมหรือแปลง เอกสารราชการ ของรัฐบาลถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ถืออำนาจของบ้านเมือง รวมทั้งศาลยุติธรรมทั้งหลาย ถ้าโทษจำหน่าย ถ้าฉ้อใช้เอกสารใด ๆ เช่นว่านี้

14. โทษทำเงินปลอม จะเปอนเงินตรา ถ้าเงินกระตาดก็ดี, โทษทำปลอมใบสำคัญต้นเงิน ถ้าดอกเบียเงินกู้ของบ้านเมือง ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้ทำให้ไว้ จะเป็นรัฐบาลปกครองฝ่ายชาติ, ฝ่ายประเทศ, ฝ่ายมณฑล, ฝ่ายดินแดน, ฝ่ายท้องที่ ถ้าฝ่ายนคราภิบาลก็ดี, โทษทำปลอม

ธนบัตรของธนาคาร หรือหนังสืออุปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งมหาชนเชื่อใช้ต่างเงิน, โทษทำปลอมตราประทับ, ดราตี, ดราพิมพ์ และบรรดาเครื่องหมายของทบวงการรัฐบาล ถ้าทบวงการบ้านเมืองและโทษจำหน่ายแม่เวียน ถ้าฉ้อใช้วัตถุอันกล่าวแล้วข้างบนนี้

15. โทษเจ้าพนักงานถ้าผู้รับมอบหมายฝ่ายบ้านเมืองยกยกทรัพย์ ถ้าประพฤดิทุจริตต้องอาญาด้วยทรัพย์นั้น อันกระทำผิดภายในเขตอำนาจศาลของประเทศทำสัญญานี้ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ถ้าหากจำนวนที่ยกยกยกนั้น เกินกว่าสองร้อยเหรียญ ถ้าเกินกว่าเงินสยามราคาเท่ากันนั้นขึ้นไป

16. โทษบุคคลใด ๆ ผู้รับจ้าง ถ้ารับเงินเดือน ถ้ารับใช้ทำงาน ยกยกทรัพย์เป็นการเสียหายแก่ผู้ใช้ทำงาน ถ้าผู้เป็นตัวการ ถ้าหากตามกำหนดกฎหมายทั้งสองประเทศ ความผิดในโทษอาญาถ้าโทษเลมิดนั้น ต้องระวางโทษจำคุก ถ้าโทษลงอาญาแก่ร่างกายอย่างอื่นก็ดี อีกทั้งถ้าจำนวนที่ยกยกยกนั้น เกินกว่าสองร้อยเหรียญ ถ้าเกินกว่าเงินสยามราคาเท่ากันนั้นขึ้นไปด้วย

17. โทษลักผู้เยาว์ถ้าผู้ใหญ่ โดยวิเคราะห์ได้แก่การลักพาตุ๊กกักขังบุคคลใด ๆ เพื่อเรียกเกณฑ์เอาเงินจากผู้นั้น ๆ จากครอบครัวของผู้นั้น ๆ จากบุคคลอื่น ๆ ผู้นั้นผู้ใดก็ดี ถ้าเพื่อประโยชน์อื่น ๆ อันไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี

18. โทษลักฉกทรัพย์ โดยวิเคราะห์ได้แก่การลักทรัพย์สิ่งของถ้าสังหาริมะทรัพย์ ถ้าเงิน เป็นราคาเยี่สิบห้าเหรียญ ถ้าเกินกว่านั้นขึ้นไป ถ้าคิดเป็นเงินสยาม เป็นราคาเท่ากับจำนวนที่ว่านั้น

19. โทษหลอกลวงเอาเงิน ถ้าเอาหนังสือสำคัญอันมีราคา ถ้าเอาทรัพย์สินอื่น ๆ ถ้าโทษรับเงิน ถ้ารับหนังสือสำคัญอันมีราคา ถ้ารับทรัพย์สินอื่น ๆ ในเมื่อรู้ว่าเปนของได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ถ้าหากจำนวนเงิน ถ้าราคาทรัพย์สินที่ได้มา ถ้ารับไว้เช่นว่านี้ เกินกว่าสองร้อยเหรียญ ถ้าเกินกว่าเงินสยามราคาเท่ากันนั้นขึ้นไป

20. โทษทวนสาบาน ถ้าพรางในสัจจาธิฐาน

21. โทษฉ้อโกง ถ้ากระทำผิดต่อความไว้ใจ ซึ่งผู้รับฝากทรัพย์, ผู้ประกอบการธนาคาร, ผู้เป็นตัวแทน, ผู้ซื้อขายแทน, ผู้รับมอบหมายไว้ใจ, ผู้จัดการทรัพย์มรดกซึ่งจะได้ตั้ง

ขึ้นโดยพินัยกรรม ถ้าโดยคำสั่งศาลก็ดี, ผู้พิทักษ์, ผู้อำนวยการภาพยนตร์บริษัท ภาคละ
 สภาคมใด ๆ ก็ดี, ถ้าผู้อยู่ในฐานะที่ไว้ใจได้ ๆ ก็ดี เบนผู้กระทำผิด ถ้าหากจำนวนเงิน
 ฤทธาคาทรัพย์สินที่จัดสรรทุจริตผิดไปนั้น เกินกว่าสองร้อยเหรียญ ถ้าเกินกว่าเงินสยามราคา
 เท่ากันนั้นขึ้นไป

22. โทษอาญา ถ้าโทษเลมิด ซึ่งกระทำผิดต่อกำหนดกฎหมายทั้งสองประเทศ
 เนื่องด้วยการปราบปรามการเปนทาสและการค้าทาส

23. โทษจงใจละทิ้ง ถ้าจงใจไม่อุปถัมภ์บำรุง เด็กผู้เยาว์ถ้าผู้ทิ้งพาอาศัย

24. การส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนนั้น จะต้องส่งตัวผู้ที่เข้ามีส่วนในการกระทำผิดโทษ
 อาญาใด ๆ ดังกล่าวไว้ข้างต้นนั้น ฐานเปนลูกมือผู้ช่วย แต่ก่อนถ้าภายหลังซึ่งได้กระทำผิดนั้นด้วย
 ถ้าหากตามกำหนดกฎหมายของประเทศทำสัญญาใหญ่ทั้งสองฝ่าย การเข้ามีส่วนเช่นว่านี้
 จะต้องระวางโทษจำคุกด้วย

หลังจากที่ประเทศไทยได้ทำสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศสหรัฐอเมริกาแล้ว
 เมื่อ ค.ศ. 1922 ต่อมาในระหว่างปี พ.ศ. 2527-2528 ประเทศไทยกับประเทศสหรัฐ
 อเมริกาได้ร่างสนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนขึ้นมาอีกหนึ่งฉบับ โดยคำนึงถึงว่าสนธิ
 สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา และราชอาณาจักรไทย ซึ่งลงนามที่
 กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม ค.ศ. 1922 ได้ส่งเสริมการบริหารงานกระบวนการยุติ
 ธรรมทางด้านอาญาในรัฐทั้งสองรัฐ และปรารถนาที่จะให้ความร่วมมือระหว่างรัฐทั้งสองใน
 การปราบปรามอาชญากรรม มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปรารถนาที่จะทำสนธิสัญญาฉบับใหม่เพื่อ
 การส่งผู้กระทำผิดข้ามแดนให้แก่กันและกัน จึงได้ร่วมกันร่างสนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้าม
 แดนและในปัจจุบันนี้ (พ.ศ. 2528) ก็ยังไม่เรียบร้อยในบางข้อ เนื่องจากยังตกลงกันยังไม่ได้
 โดยเฉพาะการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีที่มีความผิดมีโทษประหารชีวิตตามกฎหมายของรัฐที่ร้อง
 ขอขณะนี้อยู่ในระหว่างการทำความตกลงกัน ส่วนข้อที่ได้มีการตกลงกันแล้ว จะนำมาพิจารณา
 3 ข้อ คือ

1. ข้อผูกพันในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน
2. ความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้
3. ความผิดทางการเมืองและทางทหาร

1. ความตกลงในข้อ 1 ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน บัญญัติไว้ดังนี้

ข้อ 1

ข้อผูกพันในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

1. ภายใต้บังคับของบทบัญญัติที่ระบุไว้ในสนธิสัญญานี้ ภาศิกู้สัญญาตกลงที่จะส่งให้แก่อีกกันและกัน ซึ่งตัวบุคคลที่พบในดินแดนของภาศิกู้สัญญาฝ่ายหนึ่ง ซึ่งถูกดำเนินคดีถูกฟ้อง ถูกตัดสินว่ามีความผิด หรือถูกต้องการตัว เพื่อบังคับการลงโทษตามคำพิพากษาศาลสำหรับการกระทำความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ โดยเจ้าหน้าที่ทางศาลของรัฐที่ร้องขอ คำว่า "เจ้าหน้าที่ทางศาล" จะรวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานอัยการ ซึ่งทำหน้าที่ดำเนินคดีหรือฟ้องบุคคลดังกล่าวตามกฎหมายของภาศิกู้สัญญาแต่ละฝ่าย

2. สำหรับความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ ซึ่งได้กระทำขึ้นภายนอกดินแดนของรัฐที่ร้องขอ รัฐที่ได้รับการร้องขอจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนภายใต้บังคับของบทบัญญัติของสนธิสัญญานี้ หากกฎหมายของตนกำหนดให้ลงโทษความผิดดังกล่าวในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

ข้อผูกพันในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนี้ได้รวมถึงการกระทำที่เกิดขึ้นภายนอกดินแดนของรัฐที่ร้องขอด้วยในกรณีกฎหมายของรัฐผู้รับคำขอได้กำหนดให้ลงโทษความผิดที่เกิดขึ้นภายนอกดินแดนนั้น เมื่อคำนึงถึงความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาได้เป็นภาศิกู้ในอนุสัญญากรุงโตเกียว ค.ศ. 1963, อนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. 1970 และอนุสัญญากรุงมอนทรีล ค.ศ. 1971 และประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีบทบัญญัติของกฎหมายในความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน¹ ไว้แล้ว จึงเห็นว่าความผิดเกี่ยวกับอากาศยานที่เกิดขึ้นนอกอาณาเขตของประเทศไทย

¹ อ่างแล้วในบทที่ 2 .

แต่ประเทศไทยเกิดความเสียหายและผู้กระทำความผิดได้หลบหนีไป ปรากฏตัวที่ประเทศสหรัฐอเมริกา กรณีเช่นนี้ ควรจะมีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับประเทศไทยได้

2. ความตกลงในข้อ 2 ว่าด้วยความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้บัญญัติไว้ดังนี้

ข้อ 2

ความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

1. ความผิดที่จะถือว่าเป็นความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเพื่อการดำเนินคดี หรือ เพื่อบังคับตามคำพิพากษาลงโทษ หรือตามคำสั่งกักขังได้ ก็ต่อเมื่อความผิดนั้นลงโทษได้ตามกฎหมายของภาคีสัญญาทั้งสองฝ่าย โดยการจำคุกหรือการกักขังในรูปแบบอื่น เป็นระยะเวลามากกว่าหนึ่งปี หรือโดยการลงโทษที่หนักกว่า

สำหรับการบังคับการลงโทษหรือกักขังตามคำสั่งในความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนดังกล่าว จะให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้ หากระยะเวลาของโทษหรือคำสั่งกักขังที่เหลือจะต้องรับโทษต่อมีระยะเวลาอย่างน้อย 6 เดือน

2. ความผิดที่จะถือว่าเป็นความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ หากความผิดนั้นประกอบด้วย การเตรียม หรือการพยายามกระทำความผิด การช่วยเหลือหรือส่งเสริมการสนับสนุน การให้คำปรึกษาหรือการ เป็นผู้จัดหรือการ เป็นผู้สมคบไม่ว่าก่อนหรือหลังการกระทำสำหรับความผิดที่ระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ ทั้งนี้ ภายใต้งเงื่อนไขว่าความผิดดังกล่าวลงโทษได้ตามกฎหมายของภาคีสัญญาทั้งสองฝ่าย โดยการจำคุกหรือกักขังในรูปแบบอื่น เป็นระยะเวลามากกว่าหนึ่งปี หรือโดยการลงโทษที่หนักกว่า

3. ให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนด้วยสำหรับการกระทำ เป็นอั้งยี่หรือช่องโจรตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายของประเทศไทย เพื่อกระทำความผิดซึ่งระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ และสำหรับการวางแผนตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา เพื่อกระทำความผิดดังกล่าว

4. เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อนี้ ให้ถือว่าเป็นความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

- ก. ไม่ว่าจะกฎหมายของภาคีสัญญาจะจัดความผิดอยู่ในประเภทเดียวกัน หรือจะเรียกชื่อความผิดเดียวกัน หรือไม่ก็ตาม หรือ
- ข. ไม่ว่าจะ เป็นความผิดซึ่งกฎหมายสหพันธรัฐกำหนดให้มีการพิสูจน์ว่า มีการขนส่งระหว่างมลรัฐ หรือการใช้ไปรษณีย์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นที่กระทบกระเทือนการค้าระหว่างมลรัฐหรือต่างประเทศ หรือไม่ก็ตาม เรื่องดังกล่าวมีความมุ่งประสงค์เพียง เพื่อให้อำนาจศาลแก่ศาลมลรัฐของสหรัฐ

5. เมื่อให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนฐานใดฐานหนึ่งได้แล้ว อาจจะมีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดอื่น ซึ่งระบุไว้ในคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่เป็นไปตามเงื่อนไขสำหรับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ยกเว้นเงื่อนไขที่เกี่ยวกับระยะเวลาของโทษหรือคำสั่งกักขังที่ระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้

ความตกลงในข้อ 2 นี้ เมื่อเปรียบเทียบกับสัญญาการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ที่ประเทศไทยได้ทำกับประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ ค.ศ. 1922 นั้นแตกต่างกันมาก เนื่องจากในสัญญาลับก่อนนั้นได้กำหนดลักษณะความผิดว่าเป็นความผิดฐานใด จึงจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนโดยได้บัญญัติไว้ในข้อ 2 ตามที่กล่าวมาแล้ว ส่วนในสนธิสัญญาที่ได้ร่วมกันร่างฉบับใหม่นี้กำหนดความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกหรือกักขังในรูปแบบอื่น เป็นระยะเวลามากกว่าหนึ่งปี หรือ เป็นการลงโทษที่หนักกว่าและความผิดนั้นจะต้อง เป็นความผิดตามกฎหมายของภาคีสัญญาทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้แล้วการตระเตรียมหรือการพยายามความผิด การช่วยเหลือหรือส่งเสริมการสนับสนุนการให้คำปรึกษาหรือการเป็นผู้จัดการหรือการ เป็นผู้สมคบไม่ว่าก่อนหรือหลังการกระทำความผิดก็ถือเป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ เมื่อพิจารณาความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ เปรียบเทียบความผิดเกี่ยวกับอากาศยานตามที่ได้ประเทศไทยได้เป็นภาคีในอนุสัญญารุงโตเกียว ค.ศ. 1963, กรุงเฮก ค.ศ. 1970 และ กรุงมอนทรีล ค.ศ. 1971 และประเทศไทยก็มีพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 ก็ได้กำหนดโทษในความผิดที่ได้ระบุไว้ในฐานต่าง ๆ มีอัตราโทษมากกว่าหนึ่งปีขึ้นไป จึงเห็นว่าถ้าสนธิสัญญาฉบับใหม่ที่ประเทศไทยทำกับประเทศสหรัฐอเมริกา มีผลใช้บังคับเมื่อใดแล้ว การส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกาในความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน ก็จะไม่เป็นปัญหาแต่ประการใด สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความ

ผิดฐานนี้ให้กักกันได้ แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้สนธิสัญญาฉบับใหม่นี้ยังไม่มีผลใช้บังคับ จึงต้อง
ใช้สัญญาฉบับที่ทำเมื่อ ค.ศ. 1922 ใช้บังคับไปก่อน

3. ความตกลงในข้อ 3 ว่าด้วยความผิดทางการเมืองและทางทหาร บัญญัติไว้ดังนี้

ข้อ 3

ความผิดทางการเมืองและทางทหาร

1. จะไม่มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ถ้า

- ก. ความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นความผิดทางการเมือง หรือ
- ข. เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าการร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนมีความมุ่งประสงค์
ทางการเมือง หรือ
- ค. ความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นความผิดทางทหารโดยเฉพาะ

2. เพื่อความมุ่งประสงค์ของสนธิสัญญานี้ การปลงชีวิตหรือการกระทำความผิด
โดยเจตนาต่อชีวิตหรือต่อร่างกายของประมุขแห่งรัฐของภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่ง หรือของสมาชิก
ในครอบครัวของบุคคลนั้น รวมทั้งการพยายามกระทำความผิดดังกล่าว มิให้ถือว่าเป็นความผิด
ในความหมายของวรรค 1 ของข้อนี้

ความผิดในการเมืองนั้นได้รับการยกเว้นไม่ให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน แต่ความผิดเกี่ยวกับ
อากาศยานนั้น ไม่อาจที่จะอ้างเป็นความผิดทางการเมืองได้ เนื่องจาก เป็นความผิดที่เอาชีวิต
ของผู้โดยสารจำนวนมากเป็นเงื่อนไขของข้อ เรียกร้องและผู้กระทำความผิดก็มีวัตถุประสงค์ใน
ทางส่วนตัวรวมอยู่ด้วย ดังได้กล่าวมาแล้ว จึงถือว่าความผิดเกี่ยวกับอากาศยานนั้นไม่ได้รับ
การยกเว้นใน เรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

7.4 ความผิดที่สามารถส่งข้ามแดนได้ตามบทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้าย
ข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเบลเยียม ค.ศ. 1907 ประเทศไทยได้ทำอนุสัญญา
ส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศเบลเยียม เป็นประเทศที่ 3 จะเห็นได้ว่าอนุสัญญาฉบับนี้ทำขึ้นก่อนที่จะ
จะมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน ลักษณะความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนมีบัญญัติไว้ใน

ข้อ 2 เป็นความผิดที่บัญญัติตามกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 และอนุสัญญานี้ก็มิผลใช้บังคับอยู่จนในปัจจุบันนี้ ดังนั้น เมื่อมีการพิจารณาความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศเบลเยียมก็จะต้องศึกษาลักษณะความผิดจากประมวลกฎหมายอาญาดับปัจจุบัน เทียบเคียงในลักษณะที่เหมือนกัน ความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนมีดังนี้

ความผิดอาญา (หนักกว่าลหุโทษ) ซึ่งจะส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่กันได้ดังนี้ คือ

- (1) ความผิดฐานฆ่าคนตายด้วยความพยายามฆาตกรรม ฐานวางยาพิษ ฐานฆ่าบิดามารดาตาย ฐานฆ่าทารกตาย ฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา
- (2) ความผิดฐานประทุษร้ายแก่ร่างกาย ซึ่งได้กระทำโดยจงใจด้วยความพยายามฆาตกรรม หรือทำให้ไม่สามารถประกอบการทำงานเฉพาะตัวได้อีกต่อไป หรือทำให้ไขว่คว้าส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งร่างกายไม่ได้อย่างเด็ดขาด หรือทำให้เสียอวัยวะอย่างสาหัส หรือทำให้ถึงแก่ความตายโดยไม่มีเจตนาจะให้ตาย
- (3) ความผิดฐานวางยาต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้ถึงแก่ความตาย หรือทำให้ออานามัยเสียไปอย่างร้ายแรงได้ ทั้งนี้โดยจงใจและมีความผิด แต่ไม่มีเจตนาจะให้ตาย
- (4) ความผิดฐานริดลูก
- (5) ความผิดฐานข่มขืนทำชำเรา ความผิดฐานกระทำอนาจารโดยใช้อำนาจด้วยกำลังกาย ความผิดฐานกระทำอนาจารโดยมิได้ใช้อำนาจด้วยกำลังกายหรือขู่เข็ญ ซึ่งกระทำต่อร่างกายหรือโดยอาศัยร่างกายของผู้เยาว์เพศหนึ่งเพศใด ซึ่งยังไม่ถึงขีดอายุที่จะให้ความยินยอมตามที่มิกำหนดไว้ในกฎหมายของประเทศแต่ละฝ่ายได้ ความผิดฐานกระทำอนาจารโดยมิได้ใช้อำนาจด้วยกำลังกายหรือขู่เข็ญ ซึ่งผู้บุพพการีกระทำต่อร่างกายหรือโดยอาศัยร่างกายของผู้เยาว์ซึ่งถึงขีดอายุที่จะให้ความยินยอมตามที่มิกำหนดไว้ในกฎหมายของประเทศแต่ละฝ่ายได้แล้ว แต่ยังมีได้พ้นจากการระผู้เยาว์โดยการสมรส ความผิดฐานค้าหรือจัดหาหญิง หรือเด็กเพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น ความผิดฐานกักขังโดยขึ้นใจบุคคลใด ๆ ไว้ในเรือนโรงอนาจาร หรือบังคับบุคคลบรรลุนิติภาวะแล้วเพื่อการอนาจาร
- (6) ความผิดฐานพาผู้เยาว์ไปโดยทุจริต
- (7) ความผิดฐานพาเด็กไปโดยทุจริต รับเด็กไว้โดยทุจริต ก่อจัดมิให้เด็กปรากฏลับเปลี่ยนตัวเด็ก หรือทำให้เด็กปรากฏว่าเกิดแต่บุคคลซึ่งมิใช่บิดามารดา

- (8) ความผิดฐานทอดทิ้ง หรือละทิ้งเด็ก
- (9) ความผิดฐานเป็นข่องโจรผู้ร้าย
- (10) ความผิดฐานลักทรัพย์ กันโจก ฉ้อโกง กระทำทุจริตต่อความไว้วางใจหลอกลวง
- (11) ความผิดฐานขู่เข็ญว่าจะประทุษร้ายแก่ร่างกาย หรือทรัพย์ใน เมื่อความผิดนั้นต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกใช้งานหนัก หรือคุมขังเด็ดเดี่ยว
- (12) ความผิดฐานรับอาสา หรือเสนอจะกระทำความผิดอาญาหันโทษ หรือจะเข้าร่วมมือในการกระทำผิดนั้น หรือฐานสนองคำรับอาสาหรือคำเสนอ เช่นว่านั้น
- (13) ความผิดฐานกระทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ และฐานบุกรุกเข้าไปในเคหะสถานซึ่งบุคคล เอกชน เป็นผู้กระทำ
- (14) ความผิดฐานปลอมแปลงเงินตรา รวมทั้งการปลอมเงินตรา และแปลงเงินตรา การออกและจำหน่ายเงินตรา ปลอมหรือแปลง ตลอดทั้งการฉ้อโกง ในการเลือกตัวอย่างสำหรับสอบัตรา เนื้อบริสุทธิ และน้ำหนักของเงินตรา
- (15) ความผิดฐานปลอมหรือแปลงพันธบัตร ธนบัตรแห่งทบวงการเมืองหรือธนบัตรแห่งธนาคาร หรือหลักทรัพย์แห่งทบวงการเมือง หรือเอกชนฐานออกหรือจำหน่ายพันธบัตร ธนบัตร หรือหลักทรัพย์ที่ได้ปลอมหรือแปลงดังกล่าวแล้ว ฐานปลอมหนังสือ หรือโทรเลข และใช้หนังสือ โทรเลข พันธบัตร ธนบัตร หรือหลักทรัพย์ที่ได้ปลอมประดิษฐ์ขึ้น หรือแปลงดังกล่าวแล้ว
- (16) ความผิดฐานปลอมหรือแปลงตราประทับ ตราตี ตราคูณ เครื่องหมายตัวสำหรับการขนส่งบุคคลหรือสิ่งของ บัตรตราไปรษณีย์ หรือบัตรตราอย่างอื่น ซึ่งผิดกติกาฐานใช้วัตถุที่ปลอมแปลงดังกล่าวแล้ว ฐานใช้ตราประทับ ตราตี ตราคูณ และเครื่องที่แท้จริงในทางที่เสียหาย ฐานเอาชื่อของผู้ประพันธ์ หรือเครื่องหมายลักษณะเฉพาะใด ๆ ซึ่งผู้ประพันธ์ใช้เป็นเครื่องแสดงสิ่งประพันธ์ของตนไปติดศิลปวัตถุ วรรณกรรมหรือดุริยางคกรรมใด ๆ โดยจงใจร้ายหรือเจตนาฉ้อโกง ฐานขายแสดงเพื่อขาย มีไว้ในร้าน หรือนำเข้ามาในอาณาเขต เพื่อขายซึ่งวัตถุต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว
- (17) ความผิดฐานพยาน และผู้เชี่ยวชาญหรือล่าม เบิกความเท็จ ฐานจัดหาพยานผู้เชี่ยวชาญหรือล่าม มาเบิกความเท็จ
- (18) ความผิดฐานให้คำสาบานเท็จ

(19) ความผิดฐานเจ้าพนักงานทะเบียนการ เมืองไปใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริตเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือยกยอทรัพย์สิน และฐานให้สินบนแก่เจ้าพนักงานทะเบียนการ เมือง

(20) ความผิดฐานล้มละลายโดยเจตนาฉ้อโกง และฐานกระทำการฉ้อโกงในการล้มละลาย

(21) ความผิดฐานจงใจกีดขวางการจราจรแห่งขบวนรถตามทางรถไฟโดยเอาสิ่งของใด ๆ ไปวางไว้ โดยทำการใด ๆ ให้รางหรือสิ่งที่ค้ำจุนรางคลาดเคลื่อน โดยเอาเหล็กสลักยึดรางหรือหมุดออกเสีย หรือโดยใช้วิธีอื่นใดที่จะให้ขบวนรถหยุดหรือตกราง

(22) ความผิดฐานวางเพลิงโดยจงใจ

(23) ความผิดฐานทำลายสิ่งปลูกสร้าง เครื่องกลไอน้ำ หรือเครื่องโทรเลขฐานทำลายหรือกระทำให้เสื่อมเสียแก่ที่ฝังศพ อนุสาวรีย์ ศิลปวัตถุ หลักทรัพย์แห่งทะเบียนการ เมืองหรือ เอกชน ฐานทำลายหรือกระทำความเสียหายแก่อสังหาริมทรัพย์โดยใช้อำนาจด้วยกำลังกายหรือขู่เข็ญ ฐานทำลายหรือกระทำความเสียหายแก่สินค้าหรือวัตถุสำหรับการใช้ในการประดิษฐ์กรรมโดยจงใจร้ายหรือเจตนาฉ้อโกง

(24) ความผิดฐานทำลายและกระทำความพินาศแก่ผลเก็บเกี่ยว พืชพรรณ ต้นไม้หรือไม้ตอนต่อ

(25) ความผิดฐานทำลายเครื่องอุปกรณ์ในการเกษตร ทำลายหรือวางยาพิษแก่ปลูสัตว์หรือสัตว์อื่น ๆ

(26) ความผิดฐานขัดขวางต่อการดำเนินงานโยธาสาธารณะ

(27) ความผิดฐานนายเรือละทิ้งเรือค้าขาย หรือเรือจับสัตว์น้ำ เว้นแต่กรณีการละทิ้งที่มีบัญญัติไว้ในกฎหมายของประเทศทั้งสอง

(28) ความผิดฐานนายเรือ หรือพนักงานและลูกเรือทำเรือ เกยตีดิน ทำเรือพินาศหรือทำลายเรือ หรือนายเรือพาเรือค้าขายหรือเรือจับสัตว์น้ำไปโดยทุจริต ฐานเอาของบรรทุกของบริโภคนหรือเข้าของประจำหรือโยนทิ้งน้ำหรือทำลายเสียทั้งหมด หรือแต่บางส่วนโดยไม่จำเป็น ฐานเดินเรือนอกทาง ฐานกู้ยืมเงินโดยเอาตัวเรือหรือสะเบียงประจำเรือ หรือของประจำเรือเป็นประกัน โดยไม่จำเป็น หรือ จำนำ หรือ ขายสินค้า หรือสะเบียงอาหาร หรือลงบัญชีค่าชำรุดเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายเท็จ ฐานขายเรือโดยมิได้รับอำนาจพิเศษ เว้นแต่กรณีที่เป็นเรือ

ใช้เดินไม่ได้แล้ว ฐานลักทรัพย์ในเรือ ฐานปลอมแปลงของบริโภค หรือสินค้าในเรือ โดยการเจือปนวัตถุที่ให้โทษ ฐานเจ้าพนักงานและลูกเรือมีจำนวนเกินกว่าหนึ่งในสามของพนักงานและลูกเรือทั้งหมดทำร้าย หรือต่อสู้นายเรือ โดยใช้อำนาจด้วยกำลังกายและด้วยการประทุษร้าย ฐานขัดคำสั่งด้วยการประทุษร้าย ในเมื่อนายเรือ หรือพนักงานเรือได้สั่ง เพื่อความสวัสดิภาพแห่งเรือของบรรทุก ฐานสมคบกันทำลายความปลอดภัยเสรีภาพ หรืออำนาจบังคับบัญชาของนายเรือ ฐานคนเรือหรือผู้โดยสาร ยึดเรือ โดยวิธีฉ้อโกง หรือโดยใช้อำนาจด้วยกำลังกายต่อนายเรือ

(29) ความผิดฐานรับของโจร ที่ได้มาโดยอาศัยการกระทำผิดอาญาอย่างหนึ่งอย่างใดดังมีบัญญัติไว้ในอนุมาตรานี้

ความผิดต่าง ๆ ที่กล่าวไว้ข้างต้นนี้ ให้รวมทั้งความผิดฐานสมรู้ร่วมคิดและความผิดฐานพยายามกระทำความผิด เช่นว่านั้นด้วย ในเมื่อความผิดนั้น ๆ เป็นอันต้องโทษตามกฎหมายของประเทศทั้งสอง

7.5 ความผิดที่สามารถส่งข้ามแดนได้ตามบทบัญญัติของสนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ค.ศ. 1976 ประเทศไทยได้ทำสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศที่ 4 จะสังเกตเห็นได้ว่าสัญญาทั้งผู้ข้ามแดนที่ประเทศไทยทำกับประเทศอินโดนีเซีย นั้น ได้ทำขึ้นหลังจากที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานแล้ว แต่เป็นสนธิสัญญาที่ได้ทำขึ้นก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521

สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ประเทศไทยทำกับประเทศอินโดนีเซียนี้ได้กำหนดลักษณะความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนไว้ในข้อ 2 ดังนี้

ข้อ 2.

ความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

1. ให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้สำหรับความผิดบรรดาที่มีรายชื่ออยู่ในภาคผนวกแห่งสนธิสัญญานี้

2. ความผิดบรรดาที่บัญญัติไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ให้รวมถึงการใช้สนับสนุน และการพยายามกระทำความผิด เช่นว่านั้นด้วย

๑. การแก้ไขเพิ่มเติมภาคผนวกที่กล่าวไว้ในวรรค 1 อาจกระทำได้เป็นครั้งคราว โดยความตกลงร่วมกันระหว่างภาคีทั้งสองฝ่าย ความตกลงเช่นว่านั้นให้บันทึกไว้ในหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวกที่อ้างถึงในข้อ 2
รายชื่อความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

1. ข่าผู้อื่นโดยเจตนา
2. ข่าผู้อื่นโดยประมาท หรือข่าผู้อื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่ถึงขั้นข่าผู้อื่นโดยเจตนา
3. ข่มขืนกระทำชำเรา
4. พรากผู้เยาว์และลักพาตัว
5. ทำร้ายร่างกาย
6. หน่วงเหนี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบ
7. ชื่อหรือจำหน่ายบุคคลใด เพื่อจะเอาบุคคลนั้นลงเป็นทาส หรือติดต่อซื้อขายทาสเป็นปกติวิสัย
8. ความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมาย เกี่ยวกับหญิงและเด็กหญิง
9. บุกรุกเข้าไปในเคหสถาน ลักทรัพย์ในเคหสถาน ลักทรัพย์ และความผิดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
10. ชิงทรัพย์
11. ปลอมเอกสารและความผิดที่เกี่ยวข้อง
12. เบิกความเท็จ แสดง ทำ และใช้พยานหลักฐานเท็จ
13. ทำลายทรัพย์สินหรือทำให้ทรัพย์สินเสียหาย โดยจงใจหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- ๑ 14. ยักยอก
15. ฉ้อโกงและหลอกลวง
16. ให้สินบนและฉ้อราษฎร์บังหลวง
17. กรรโชก
18. ความผิดเกี่ยวกับธนบัตร เหรียญกษาปณ์ และแสตมป์ของรัฐบาล
19. นำสินค้าเข้าหรือออกนอกราชอาณาจักรโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
20. วางเพลิง
21. ความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมาย เกี่ยวกับยาอันตรายและยาเสพติดให้โทษ
22. มีไว้ในครอบครองหรือค้าอาวุธปืน เครื่องกระสุน หรือวัตถุระเบิดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
23. โจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศ
24. จมหรือทำลายเรือในทะเล หรือสมคบกันกระทำความผิดดังกล่าว

25. ประทูลรายบนเรือในทะเลหลวงโดยเจตนาฆ่า หรือทำร้ายร่างกาย
26. ก่อการจลาจลหรือสมคบกันเพื่อก่อการจลาจลตั้งแต่สองคนขึ้นไปในเรือในทะเลหลวง
ต่ออำนาจหน้าที่ของนายเรือ
27. ความผิดอื่นใดที่เพิ่มเติมจากภาคผนวกนี้ตามวรรค 3 ของข้อ 2

ความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ตามข้อ 2 นี้จะเห็นว่ายังไม่มีความผิดเกี่ยวกับอากาศยานรวมอยู่ด้วยเลยทั้งที่ในขณะนั้นได้มีการใช้อากาศยานกันแพร่หลาย และเหตุการณ์เกี่ยวกับการใช้อากาศยานก็เกิดขึ้นในประเทศไทยด้วยเหมือนกัน ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนฉบับนี้ทำขึ้นภายหลังจากที่มีอนุสัญญาเกี่ยวกับความผิดบนอากาศยานแล้ว คือ อนุสัญญากรุงโตเกียว ค.ศ. 1963 อนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. 1970 และอนุสัญญากรุงมอนทรีล ค.ศ. 1971 แต่ได้กำหนดลักษณะความผิดฐานโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตามสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนฉบับนี้ก็อาจเพิ่มเติมความผิดอื่นใดได้อีก ตามที่รัฐภาคีเห็นสมควร

7.6 ความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ตามบทบัญญัติของสนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ค.ศ. 1981 สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ประเทศทำกับประเทศฟิลิปปินส์เป็นสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนฉบับที่ 5 สัญญาฉบับนี้ทำหลังจากที่มีพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศยาน พ.ศ. 2521 และเป็นสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนฉบับแรกนับแต่ประเทศไทยได้เป็นภาคีในอนุสัญญาเกี่ยวกับความผิดบนอากาศยานทั้ง 3 ฉบับ คือ อนุสัญญากรุงโตเกียว ค.ศ. 1963 อนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. 1970 และอนุสัญญากรุงมอนทรีล ค.ศ. 1971 ดังนั้นการบัญญัติลักษณะความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดน จึงมีแตกต่างจากสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ประเทศไทยเคยทำกับประเทศอื่น ๆ 4 ประเทศมาแล้ว ทั้งนี้ประเทศไทยปรารถนาที่จะทำให้ความร่วมมือระหว่างประเทศกับประเทศฟิลิปปินส์ในการปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

สนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ทำที่กรุงมะนิลา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม ค.ศ. 1981 ได้กำหนดลักษณะความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แกกันข้อ 2 ดังนี้

ข้อ 2

ความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

1. บุคคลที่จะถูกส่งตัวได้ตามบทบัญญัติแห่งสนธิสัญญานี้ คือบุคคลที่กำลังถูกกล่าวหา หรือถูกดำเนินคดี ถูกตัดสินว่ามีความผิดหรือถูกพิพากษาลงโทษในความผิดใดความผิดหนึ่ง ดังต่อไปนี้ และความผิดดังกล่าว เป็นความผิดที่มีโทษตามกฎหมายของภาคีทั้งสองฝ่าย ซึ่งอาจเป็นโทษ ประหารชีวิต หรือจำคุก หรือทำให้ปราศจากเสรีภาพ เป็นระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี

- ก) ข่าหรือทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย
- ข) ข่มขืนกระทำชำเรา กระทำอนาจาร กระทำการทางเพศที่ผิดกฎหมาย กับหรือต่อผู้เยาว์ภายในอายุที่กำหนดไว้ในกฎหมายอาญาของภาคีทั้งสองฝ่าย
- ค) ลักพาตัว
- ง) ทำร้ายร่างกาย
- จ) หน่วงเหนี่ยวหรือกักขังโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือโดยผลการ
- ฉ) เอาคนลงเป็นทาส และความผิดอื่นในทำนองเดียวกัน
- ช) ชิงทรัพย์ ลักทรัพย์
- ซ) ยักยอก ฉ้อโกง หลอกลวง
- ฌ) กรรโชก ข่มขู่ ริดเอาทรัพย์
- ญ) ให้สินบนและฉ้อราษฎร์บังหลวง
- ฎ) แก้อไขเอกสารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เบิกความเท็จ แสดง ทำและใช้พยานหลักฐานอันเป็นเท็จ
- ฏ) ปลอมเอกสาร ปลอมเงินตรา และความผิดที่เกี่ยวข้อง
- ฐ) นำสินค้าเข้าหรือออกนอกราชอาณาจักรโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- ฑ) วางเพลิง ทำลายหรือทำให้ทรัพย์สินเสียหายโดยเจตนาหรือโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- ฒ) ยึดอากาศยาน กระทำการอันเป็นโจรสลัด ก่อการจราจลในเรือ

- ฉ) ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ยาอันตรายหรือยาต้องห้าม หรือวัตถุเคมีต้องห้าม
- ค) ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน วัตถุระเบิดหรือเครื่องมือในการวางเพลิง

2. การส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กระทำได้สำหรับการร่วมกระทำความผิดใด ๆ ที่ระบุไว้ในข้อนี้ทั้งในฐานะตัวการหรือผู้สนับสนุนและผู้สมคบ รวมทั้งการพยายามหรือวางแผนกระทำความผิดใดที่กล่าวไว้ข้างต้น ถ้าการร่วมกระทำ การพยายามหรือวางแผนเหล่านั้นเป็นความผิดที่กล่าวข้างต้น ถ้าการร่วมกระทำ การพยายามหรือวางแผนเหล่านั้น เป็นความผิดที่มีโทษตามกฎหมายของภาคีทั้งสองฝ่ายโดยการจำคุกหรือทำให้ปราศจากเสรีภาพเป็นระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี

3. การส่งผู้ร้ายข้ามแดนอาจกระทำได้โดยดุลยพินิจของภาคีฝ่ายที่ได้รับการร้องขอ ในความผิดอื่นใดที่อาจส่งตัวให้กันได้ตามกฎหมายของภาคีทั้งสองฝ่ายด้วย

4. ถ้ามีการร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนสำหรับความผิดใดที่รวมอยู่ในวรรค 1, 2 และ 3 ของข้อนี้และความคิดนั้นมีโทษตามกฎหมายของภาคีทั้งสองฝ่ายโดยการจำคุกหรือทำให้ปราศจากเสรีภาพเป็นระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี การส่งผู้ร้ายข้ามแดนสำหรับความผิดนั้นจะเป็นไปตามบทบัญญัติของสนธิสัญญานี้ ไม่ว่ากฎหมายของภาคีทั้งสองฝ่ายจะจัดประเภทความผิดนั้นไว้ในความผิดประเภทเดียวกัน หรือเรียกชื่อความผิดเหมือนกันหรือไม่ก็ตาม หากองค์ประกอบของความผิดนั้นตรงกับองค์ประกอบของความผิดฐานหนึ่งหรือมากกว่าที่กล่าวไว้ในข้อนี้ตามกฎหมายของภาคีทั้งสองฝ่าย

ความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนในสนธิสัญญานี้มีไว้เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมจากความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ปรากฏในสนธิสัญญาดับอื่น ๆ โดยเฉพาะได้กำหนดลักษณะความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน คือความผิดฐานยึดอากาศยานให้เป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ นับว่ากฎหมายระหว่างประเทศของเราได้ก้าวไปทันกับเหตุการณ์ในปัจจุบันแล้ว แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีความผิดเกี่ยวกับอากาศยานอีกหลายประการ ตามอนุสัญญาในความผิดเกี่ยวกับอากาศยานที่ยังไม่นำบัญญัติให้เป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ประเทศไทยทำกับประเทศต่าง ๆ รวม 5 ฉบับนั้น ได้กำหนดประเภทของความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ไว้ในข้อ 2 แต่ความผิดต่าง ๆ ที่กำหนดไว้เหล่านั้นไม่มีความผิดเกี่ยวกับอากาศยานอยู่ด้วยเลย ยกเว้นสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ประเทศไทยทำกับสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้บัญญัติให้ความผิดฐานยึดอากาศยานเป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ แต่ความผิดฐานนี้ก็ เป็นความผิดส่วนหนึ่งในความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน ดังนั้นกรณีที่เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานขึ้นจะใช้หลักกฎหมายใดพิจารณาที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่ร้องขอ ในการพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดนของประเทศไทย มีหลักทั่วไปในพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 ในมาตรา 4

มาตรา 4 แม้จะไม่มีสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ดี ถ้ารัฐบาลสยามพิจารณาเห็นเป็นการสมควรก็อาจส่งตัวบุคคลผู้ต้องหา หรือที่พิจารณาเป็นสัจย์ว่า กระทำความผิดมิโทษอาญาภายในเขตอำนาจศาลของต่างประเทศใด ๆ ให้แก่ประเทศนั้น ๆ ได้ แต่การกระทำความผิดเช่นว่านี้ต้องเป็นความผิดซึ่งกฎหมายสยามกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

โดยทั่วไปการพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะยึดหลักกฎหมายตามมาตรา 4 ในกรณีที่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน ก็ให้ปฏิบัติไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดที่กำหนดให้สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ ซึ่งในปัจจุบันนี้ประเทศไทยได้ทำสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศต่าง ๆ 5 ประเทศ และได้กำหนดลักษณะความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ในสัญญาแต่ละฉบับตามที่กล่าวมาแล้ว แต่ความผิดเกี่ยวกับอากาศยานไม่ได้บัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ เว้นแต่สัญญาที่ทำกับประเทศฟิลิปปินส์ จึงเห็นว่าถ้ามีความผิดเกี่ยวกับอากาศยานเกิดขึ้นเกี่ยวพันกับประเทศต่าง ๆ ดังนี้ คือ ประเทศอังกฤษ เบลเยียม อเมริกา และอินโดนีเซีย และผู้กระทำความผิดปรากฏตัวที่ประเทศไทย เมื่อประเทศที่กล่าวมา ร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน กรณีเช่นนี้ประเทศไทยจะไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ ตามมาตรา 4 เนื่องจากมีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่กันแล้ว และความผิดฐานเกี่ยวกับอากาศยานก็ไม่มีบัญญัติไว้ ถ้าจะพิจารณาว่าการกระทำความผิดนั้นมีโทษอาญาภายในเขตอำนาจศาลของต่างประเทศและโทษเช่นว่านี้เป็นความผิดซึ่งกฎหมายสยามกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แล้วจะทำการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปให้ เช่นนี้ก็ทำไม่ได้ เพราะ เป็นการขัดแย้งกับสนธิสัญญาที่ได้กำหนดความผิดไว้แล้ว ซึ่ง

ซึ่งตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 มาตรา 3 บัญญัติว่า "พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่บรรดาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรุงสยาม เท่าที่ไม่แย้งกับข้อความในหนังสือสัญญาอนุสัญญาหรือความตกลงกับรัฐบาลต่างประเทศ หรือในประกาศกระแสพระบรมราชโองการที่ได้ออกเกี่ยวกับหนังสือสัญญา อนุสัญญาและความตกลงนั้น" เมื่อพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 ไม่ได้บัญญัติให้ความผิดเกี่ยวกับอากาศยานเป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้แล้วในกรณีที่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน และไม่ได้กำหนดลักษณะความผิดฐานนี้ไว้ แต่ในกรณีที่ไม่ได้มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน ประเทศไทยก็ใช้หลักมาตรา 4 พ.ร.บ.ส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 พิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่ร้องขอได้ แต่ต้องคำนึงถึงหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน (reciprocity)

การกระทำความผิด เกี่ยวกับอากาศยานจะเป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ได้หรือไม่ ต้องพิจารณาจากกฎหมายอีกฉบับ คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 ว่าได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไว้หรือไม่ เพราะเป็นกฎหมายที่มีอยู่เพียงฉบับเดียวในประเทศไทยที่บัญญัติความผิด เกี่ยวกับอากาศยานไว้

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 ไม่มีบัญญัติกรณีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน กรณีกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานไว้อย่างแจ้งชัดว่าให้เป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ มีเพียงบัญญัติไว้ใน มาตรา 12 (3) ว่า "ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 5 หรือ มาตรา 6 ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักรและมิได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งหมายความว่า จะต้องมีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 แต่ไม่สามารถปฏิบัติตามได้ เนื่องจากความผิดที่กระทำเกี่ยวกับอากาศยานนั้นไม่มีบัญญัติไว้ชัดเจนตามมาตรา 12 (3) แห่งพระราชบัญญัติการส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 ซึ่งบัญญัติว่า

มาตรา 12 ศาลจะต้องเป็นที่พอใจว่า

(3) ความผิดนั้นอยู่ในประเภทที่จะส่งตัวจำเลยข้ามแดนได้ และไม่ใช้เป็นการผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง

กฎหมายการส่งผู้ร้ายข้ามแดน มาตรา 12 (3) นี้ กล่าวถึงความผิดอยู่ในประเภทที่จะส่งตัวจำเลยข้ามแดนได้ จะต้องเป็นความผิดที่ปรากฏในสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ประเทศไทยได้ทำไว้กับประเทศต่าง ๆ ปัจจุบันมีอยู่ 5 ประเทศและความผิดที่กระทำเกี่ยวกับอากาศยานไม่มีระบุไว้เลย ดังนั้นจึงเกิดปัญหาในการพิจารณาส่งผู้ร้ายข้ามแดน นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 มาตรา 17 บัญญัติไว้ว่า

มาตรา 17 เมื่อได้รับบุคคลดังกล่าวในมาตรา 15 หรือมาตรา 16 ไว้

(1) ถ้าเป็นกรณีที่จะต้องทำการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจส่งบุคคลดังกล่าวและพยานหลักฐานถ้าหากมีแก่พนักงานสอบสวนโดยมิชักช้า ถ้าการสอบสวนเบื้องต้นปรากฏว่าเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินคดีได้ในราชอาณาจักรและไม่มีการขอให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ให้ปล่อยตัวไป

ตามมาตรา 17 (1) นี้ถ้าหากว่าไม่มีการขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือมีการขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน แต่ไม่อาจส่งได้เนื่องจากไม่เป็นไปตามข้อกำหนดใน กฎหมายการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ก็ต้องปล่อยตัวไป กรณีเช่นนี้รัฐใดจะเป็นผู้ลงโทษผู้กระทำความผิดที่ได้กระทำบนอากาศยาน

จึงเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 ก็ดี พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 ก็ดี ถ้าได้บัญญัติเรื่องความผิดเกี่ยวกับอากาศยานเป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดน ได้ก็จะเป็นการอุดช่องว่างในกรณีไม่ให้ผู้กระทำความผิดหลุดพ้นจากการถูกลงโทษในรัฐต่าง ๆ ได้ เนื่องจากสาเหตุว่าลักษณะความผิดชนิดนี้ในสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ทำกับประเทศต่าง ๆ และในกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานก็ไม่ได้บัญญัติไว้ให้แน่ชัดว่า ความผิดชนิดนี้ สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ทั้งที่เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 ก็เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญา ซึ่งทำ ณ กรุงโตเกียว ค.ศ. 1963 อนุสัญญาซึ่งทำ ณ กรุงเฮก ค.ศ. 1970 และอนุสัญญาทำ ณ กรุงมอนทรีล ค.ศ. 1971 โดยหลักสำคัญเกี่ยวกับความผิดที่กระทำบนอากาศยานในอนุสัญญาเหล่านี้ได้บัญญัติไว้อย่างแน่ชัดว่าความผิดที่กระทำเกี่ยวกับอากาศยานนั้นให้เป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

แต่อย่างไรก็ตามความผิดที่กระทำเกี่ยวกับอากาศยานนั้นให้ถือว่าเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศตามที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 และความผิดฐานเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศนี้ทุกประเทศมีสิทธิที่จะลงโทษได้ เป็นอำนาจการลงโทษสากล ถึงแม้ความผิดนั้นจะไม่ได้เกี่ยวข้องหรือเกิดขึ้นในประเทศที่พบผู้กระทำความผิดก็ตามประเทศนั้นก็สามารถพิจารณาพิพากษาลงโทษผู้กระทำผิดได้ และโดยเจตนากรณีในอนุสัญญาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทั้งสามฉบับให้ถือว่าความผิดฐานนี้สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ และประเทศไทยก็เป็นภาคีในอนุสัญญาเหล่านี้ทั้งสามฉบับ ถึงแม้ว่าในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 จะไม่ได้ระบุไว้ชัดแจ้งว่าความผิดที่กระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน เป็นความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ก็ต้อง เป็นไปตาม เจตนากรณีของอนุสัญญา เหล่านี้

ดังนั้น เมื่อเกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานขึ้นไม่ว่าในประเทศใดก็ตามผู้กระทำความผิดได้หลบหนีหรือมาปรากฏตัวที่ประเทศไทยถ้ามีรัฐใดก็ตามที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นจะต้องการที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดและร้องขอมา เพื่อให้ประเทศไทยส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ กรณีนี้ประเทศไทยต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับประเทศนั้น ตามคำร้องขอด้วยเหตุผลและหลักกฎหมายดังกล่าวมาแล้วแต่ถ้าไม่มีประเทศใดร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แล้วประเทศไทยก็ต้องลงโทษผู้กระทำความผิดนั้น เพราะถือว่าเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ ที่ทุกประเทศจะต้องร่วมมือกันปราบปราม

ถ้าหากว่าประเทศไทยไม่ลงโทษผู้กระทำความผิดและไม่ยอมส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปให้กับรัฐที่ร้องขอมา ก็จะทำให้เห็นว่าไม่มีกฎหมายใดในโลกนี้ที่จะไปบังคับลงโทษผู้กระทำความผิดบนอากาศยานได้ ซึ่งจะทำให้เสียความยุติธรรมของโลกไป ความจำเป็นในการที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดนั้น Kant เห็นว่า " เหตุที่ต้องลงโทษผู้กระทำความผิดก็เพื่อรักษาความยุติธรรมของโลกเอาไว้ คนที่กระทำผิดกฎหมายไม่ได้ เพียงแต่ทำผิดกฎหมายเพียงอย่างเดียวแต่เขาทำผิดกฎศีลธรรมของโลกด้วยมนุษย์เป็นสัตว์ศีลธรรม จึงต้องรับผิดชอบการกระทำของตน" ¹

¹ สทชน รัตนาไพจิตร "ทฤษฎีการลงโทษ การนิติบัญญัติ วารสารนิติศาสตร์
ธรรมศาสตร์ ฉบับที่ 2 ปีที่ 12 พ.ศ. 2524 หน้า 76

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีความผิดเกี่ยวกับอากาศยานในส่วนของประเทศไทยนั้น สามารถที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่ร้องขอมาได้ แม้ว่าผู้กระทำความผิดจะอ้างว่าได้กระทำความผิดในทางการเมือง เพราะว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับอากาศยานนั้นยังไม่มีกฎหมายของประเทศไทยในโลกที่ได้ระบุว่า เป็นความผิดในทางการเมือง ในการทำสนธิสัญญาหรืออนุสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ประเทศไทย จะทำกับประเทศใด ๆ ต่อไปในอนาคตถ้าหากได้วางหลักเกณฑ์ของอัตราโทษสำหรับความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนว่าถ้า เป็นความผิดที่มีอัตราโทษตั้งแต่เป็นจำนวนเท่าใดขึ้นไปให้สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ เช่นเดียวกับอนุสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่กำลังร่างอยู่ระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ในส่วนของความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ ก็จะเป็นการแก้ปัญหาในเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดเกี่ยวกับอากาศยานได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย